

Jernbane-Bladet

Kontaktivitet

personsøgeanlæg

Adviserer personer, der har forladt deres normale pladser om, at andre ønsker kontakt med dem, effektivt og diskret.

lokaltelefoner

Et prisbilligt hjælpemiddel med mange muligheder, tilslutning af højttalergrupper på lagre etc. Spec. systemer til skoler.

samtaleanlæg

Højttalende systemer med mange faciliteter giver maximum af organisatoriske fordele. - Fra 2 - 5400 apparater.

når flere skal kommunikere mere

L.M.ERICSSON a/s

Kirkebjerg Alle 86, Glostrup, (01) 96 61 33
Grenåvej 313, Risskov, (06) 17 45 00

31. ÅRGANG

11

NOVBR. 1974

Tidsskrift for Stats- og Privatbanepersonalet

Transport og Spedition

DSB BETONELEMENTTRANSPORT

Danske Godstransporter A/S

(D. G. T.)

FALKONER ALLE 21

TLF. FA 2020 – FA 9300

2000 KØBENHAVN F

Flyt til

SLAGELSE

– bo tæt på alting og i dit

EGET HUS

for 1382 kr.mdl.

Fra 5.000 kr. i udbetaling - 205 m²
i 3 etager. Kom og se det møblerede

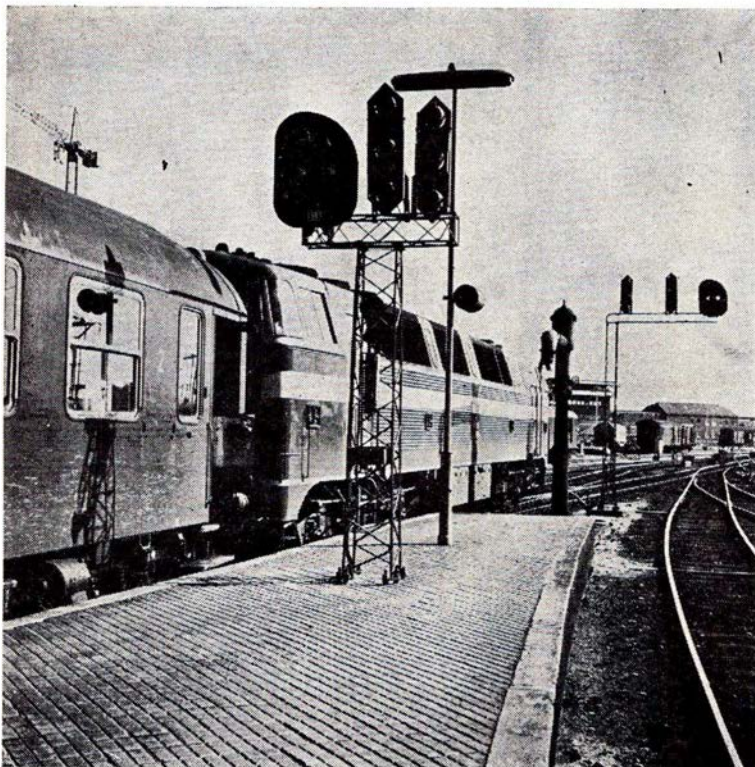
prøvehus: Søndermarksvej
(v. Sorøvej) - åbent:
lørdage og søndage:
14-17, mandage og
tirsdage 18.30-20.00.

Salgskontoret for
Skovsøparken,
Hovedvagtsgade 6,
1103 København K
Tlf. (01) 14 17 60

Skovsøparken

i Slagelse

DANSK SIGNAL INDUSTRI A/S

DSI

leverer:

RELÆER
SIGNALER
MASTER
SPORTAVLER
MAGNETLÅSE
TUNGERULLELEJER
FJERNSTYRINGSANLÆG
AUT. BOMANLÆG
AUT. LINIEBLOKANLÆG
SIKRINGSANLÆG
TIL JERNBANER

Stamholmen 175
Avedøre Holme – Hvidovre

Jernbane-Bladet

Ekspedition:
Togfører V. Jonvald . Hvidovrevej 258
2650 Hvidovre
Telefon (01) 78 36 42

Redaktion:
Overtrafikassistent Tom Lauritsen
Rødby Færge (ansvarshavende)
Bopæl: Søværnet 26, 4930 Marlbo

H. E. Rybro
Valby Langgade 223, 1. sal tv., 2500 Valby
Telfon (01) 30 87 71

Abonnement
21,00 kr. (inkl. moms) årlig
12 numre

Kan bestilles på postgiro 6 00 82
Jernbane-Bladet . 2650 Hvidovre

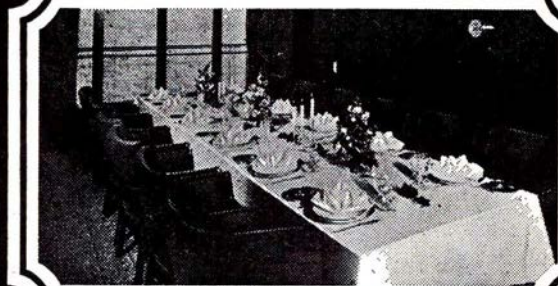
Medlem af
Dansk Fagpresseforening
og
International Tidsskriftsfederation

Tilsluttet Dansk Oplagskontrol

Tryk: Herfølge Bogtrykkeri . Herfølge

NOVEMBER 1974

November causeri	5
Månedens emner	6
Månedens foto	7
Sagt og skrevet	6
Fra dagbogen	7
Modernisering af Holbæk station	9
Erindres det	10
Landet rundt	10
Privatbanenyt	12
Et langt jernbaneliv (16)	12
Sønderjyske militærbaner	14
Fotohobby	19
Mødested	19
Fra klubberne	21
Dødsfald	23
Boghjørnet	25
Efterårs Journalen	26

Fest ombord!

Om bord på en af DE STORE BÅDE kan De få Deres egen festsalon og arrangere Deres eget private party med alt, hvad De ønsker af mad og drikke til ØRESUNDSPRISER. Medens båden sejler mellem København og Malmö, kan De holde en dejlig fest og fejre, hvad der fejres bør i smukke, smagfulde omgivelser med det blinkende Øresund som ramme omkring festen. Tænk over det - til konfirmation, bryllup, fødselsdag - simpelthen alt - utraditionelt.
Drej (01) 14 77 70

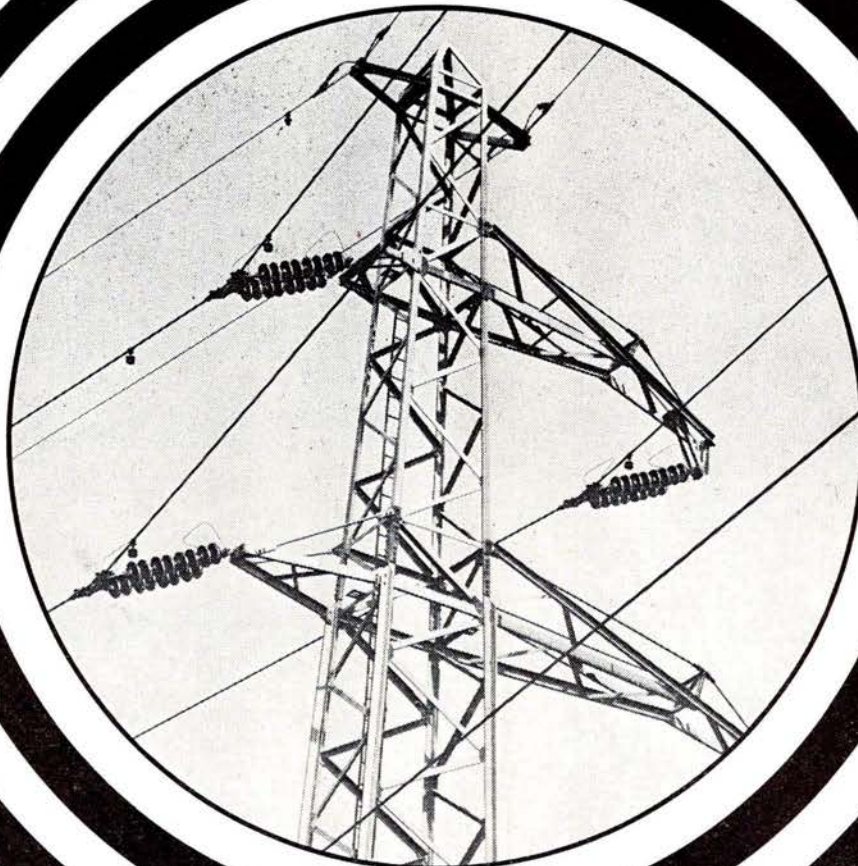
DE STORE BÅDE

DSB kiosker

er selvfølgelig det sted,
hvor De køber:

TOBAK
CHOKOLADE
DAGBLADE
UGEBLADE
MÅNEDSBLADE
BILLIGBØGER
PAPIRVARER
TOILETARTIKLER
FILM
m. m.

En verden af ledninger og kabler

Højt til vejrs, inde og ude - under vandet og under jorden - alle steder er der behov for effektiv el-fremføring. NKT leverer ledninger og kabler til alle formål.

NKT

November causeri

Lidt om beskæftigelsespolitik

NÆPPE er anlægsstoppet ophørt, det skete den 1. oktober, før der straks sættes en mængde indledende arbejder i gang for snarest at få igangsat en 12–13 motorvejsbyggerier til mange milliarder danske skatteborgerkroner.

Naturligvis skal der gøres noget for at mindske generne af den herskende arbejdsløshed, men mere fornuftige byggerier kunne nok aftage en del af den arbejdskraft, som er ledig. Det sidste års kraftigt øgede benzinpriser samt statens fordyrelse på personbiler har medført, at trafikintensiteten på vore veje er faldet ganske betydeligt, og meget tyder på, at dette fald er permanent.

Riget fattes penge, det ved vi alle, for det er blevet os indprentet i både tide og utide. Derfor bør man nok endnu engang overveje, hvor der er størst behov for at igangsætte bygningsarbejder.

Som bekendt er også trafikmønsteret i nutidens Danmark skiftet i det sidste år. Individuel trafik er i mange tilfælde ændret til kollektiv trafik, og en kraftig udbygning af sidstnævnte er et punkt, hvor der er behov for en snarlig aktivitet. DSBs projekter omhandler bl. a. elektrificering af Hareskovbanen, et projekt, der – netop på grund af anlægsstop – den ene gang efter den anden er blevet forsinket, og nu først forventes færdig i slutningen af 1977.

Projekt Køge Bugt – forlængelsen af Køge Bugt banen – sker i et tempo, der slet ikke kan følge med den kraftige bebyggelse, der sker i netop dette område.

En del af den ledige arbejdskraft, som man så gerne, og med rette, vil søge at beskæftige fremfor at skulle betale understøttelse, kan anvendes til fremme af de kollektive trafikmidlers forbedring.

Naturligvis er en meget stor del af arbejdskraften, som man søger at beskæftige, bosiddende i områderne vest for Storebælt, og det vil vel nok være urimeligt at tvinge dem til Københavnsområdet, men DSB har som bekendt også planer om en del moderniseringer af stationer i Jylland og på Fyn, og hvis de bevilgende myndigheder kan afse penge til dyre motorvejsbyggerier i det omfang, der synes at være tale om, så kan man formentlig i lige så høj grad også afse de relativt få kroner, som moderniseringsforanstaltningerne vil koste.

Det synes at være meget ensidigt udelukkende at øse penge i milliardvis ud til disse motorvejsbyggerier, som ikke mere er slet så påkrævede som tidligere. Til gengæld bør man fordele de bevillinger, som man nu engang agter at give, til gavn også for den kollektive trafik.

Der er også her mange muligheder for at igangsætte beskæftigelsesarbejder til gavn for hele det danske samfund.

Og det danske samfund er som bekendt os alle sammen. –tl–

Illegal bustrafik legaliseret

FARUM er ganske vist ikke verdens midtpunkt, men alligevel har et forretagende, der kalder sig Farum Midtpunkt Service fået DSBs ledelse til at fare i harnisk.

Og dette er der sandelig også grund til. Den famøse retssag, anlagt af det offentlige efter anmodning fra DSB, hvor den ganske uforståelige dom kom til at lyde på pure frifindelse for anklagen for ulovlig busdrift, har gennemhullet koncessionsbestemmelser, som gennem mange år har beskyttet de kollektive trafikmidler mod illoyal konkurrence.

Dommerens konklusion – hvordan han så end er kommet til den – lyder, at busruten er en videreførelse af det fællesskab, som beboerne i Farum Midtpunkt i forvejen har.

Hvis dette er motivering nok for dannelsen af private busselskaber for beboere, der har fælles interesse, så ender det vel med, at hele Farum by, for den sags skyld også andre byer, chartrer busser og kører til byen med. Beboerne i Farum har jo selvsagt så mange fælles interesser, fx. at holde en lav skatteprocent, at få plantet vejtræer, at skabe en køn by osv. En sådan chartring kan jo kaldes en videreførelse af det beboerdemokrati, der findes blandt byens borgere.

Den sølle busrute, som her har fået lov at køre, i alt fald så længe der ikke er afsagt dom ved Østre Landsret for ulovlig kørsel, kan næppe have den store betydning for DSB. Men det er konsekvenserne, der kan være farlige ved en sådan dom. Som nævnt kan der dannes private busruter andre steder, ideen breder sig som ringe i vandet, og hvis det skulle vise sig at være tilfældet, så udhuler det ganske de koncessionerede selskabers drifts-

økonomi, og i den sidste ende er det de øvrige skatteborgere, der kommer til at betale for disse anarkistiske tilstande.

Det er næppe realistisk, at DSB skulle ændre planer med hensyn til at videreføre dieseltogene til Svane-møllen i 1976, som det har været lovet. Man agter formentlig ikke at straffe de tusinder af rejsende, der som loyale DSB-kunder hver dag lader sig befordre med toget ad denne bane for at komme til hovedstaden på arbejde. Disse trusler hører ingen steder hjemme. I alle tilfælde bør de

kun anvendes som pressionsmidler, ikke som realistiske planer.

Når Hovedstadens Trafikselskab i 1975 indfører en eller anden form for abonnementskort, vil prisforskellen mellem den nye busrute og kollektive trafikmidler blive mindre. Når DSB i slutningen af 1977 – forhåbentlig – får S-togsdrift på Hareskovbanen, da vil tidsgevinsten yderligere blive formindsket ved vejtrafik. Og til den tid er dermed behovet for Farum Midtpunkt Service's busrute faldet bort. Men den skulle gerne standses forinden.

—tl—

kuterede lufthavn, så vil der igen ske en forhaling af anlæggenes etablering, og skal man også her tro fremtrædende sagkyndige, så er chancen for nogen-sinde at få bygget de ønskede forbindelser forpasset.

Vort ønske om de faste forbindelser er stort. Vor nuværende beskæftigelses-situation gør det påkrævet med byggearbejder.

Hvorfor dog så ikke se at få realiseret disse brobygningsplaner snarest muligt?

Vi behøver vel ikke ligefrem at reklamere med den danske ubeslutsomhed.

SAGT OG SKREVET

Månedens emner ...

Rivaliserende trafikministre

Vort land har på grund af de ofte skiftende regeringer mange tidligere trafikministre, men kun en fungerende.

Nu er der opstået uenighed mellem den nuværende og den sidste trafikminister om vore forpligtelser overfor Sverige, som vi under sidstnævntes »regeringsperiode« indgik en traktatmæssig aftale med.

Jens Kampmann er pludselig kommet til den opfattelse, at vi ikke på nogen måde er forpligtet til at bygge den dyre kæmpelufthavn på Saltholm, blot fordi svenskerne bygger den faste forbindelse over Øresund.

Trafikminister Kresten Damsgård mener det modsatte.

Svenskerne er også af samme opfattelse som den fungerende minister.

Og naturligvis er det vor pligt, uanset hvor tosset en aftale, man end indgår, at overholde denne. Hele luft-

havnsspørgsmålet er kun et enkelt punkt i det store trafikkompleks, som med overvældende flertal i folkettinget er vedtaget, og det kan derfor ikke nytte noget pludselig at begynde at pille det hele fra hinanden.

Lufthavnen på Saltholm er, for at bruge en kendt politikers udtryk, »ikke fem flåe øre værd«, hvis man da skal tro sagkundskaben. Ledende folk indenfor SAS har ikke meget tilovers for projektet, som mere skal være et prestigeprojekt end et virkeligt nødvendigt trafik anlæg.

Men vor aftale med svenskerne ligger klart underskrevet af de to landes trafikministre. Heri fremgår det, at lufthavnen danner en uadskillelig enhed sammen med de faste forbindelser mellem de to implicerede lande.

Skal der nu igen til at opstå diskussion om vort juridiske ansvar og forpligtelser til at bygge denne omdis-

Et fødselsdags-interview

Fhv. generaldirektør P. E. N. Skov kunne den 6. august fejre sin 70 års fødselsdag, og i et fødselsdagsinterview i Vejle Amts Folkeblad fortæller Skov om afdøde Kong Frederik den IX's store interesse for jernbanedriften, hvilket medførte, at kongen fik tilsendt alle DSB køreplaner, også de grafiske, der som bekendt bruges, når der skal indlægges særtog. Da der engang skulle være stabelafløbning og navngivning af en færge på Ålborg Værft, ville kongen selv overvære begivenheden. Tidspunktet lå i og for sig godt mellem to lyn-tog, men der ville dog blive et uønsket ophold i Ålborg både før og efter navngivningen, så der var et lille problem med spisningen undervejs, og generaldirektoratet havde ladet forespørge, hvordan man ønskede arrangementet. En dag ringede det på Skovs telefon:

– Det er kongen, og det var det, for jeg kendte hans stemme, siger Skov. Jeg har set på den grafiske køreplan, at der må kunne indlægges et motorvogns særtog efter lyntoget fra Kø-

lykken
på
rejsen...

DSB togservice

benhavn om morgenen og retur fra Ålborg forud for lyntoget fra Ålborg. Og når vi får min egen vogn med i særtoget, sørger vi selv for maden.

Det var korrekt udregnet, og det blev etableret, som kongen havde foreslået.

Sådan står der i interviewet, men hvad med virkeligheden? DSB har kun modtaget én færge fra Ålborg Værft, og det var automobilfærgen »Heimdal«, der oprindeligt var bestilt af »Motorvejernes Færgefart A/S«. Af frygt for en truende takstkrig overtog DSB nybygningen og senere driften af denne. Færgen Heimdal blev indsat på overfarten Korsør-Nyborg den 1. februar 1930. Men at omtale lyntogene allerede den gang, er da helt galt, eftersom vi først fik de røde lyntog samtidig med Lillebæltsbroens åbning i 1935!

Lad gamle uniformer komme til ære og værdighed

DSB er som bekendt ved at ændre personalets uniformering, og denne ændring er efterhånden ved at være tilendebragt, idet det efterhånden er en sjældenhed at møde den gamle og velkendte mørkeblå uniform blandt det tjenestegørende personale.

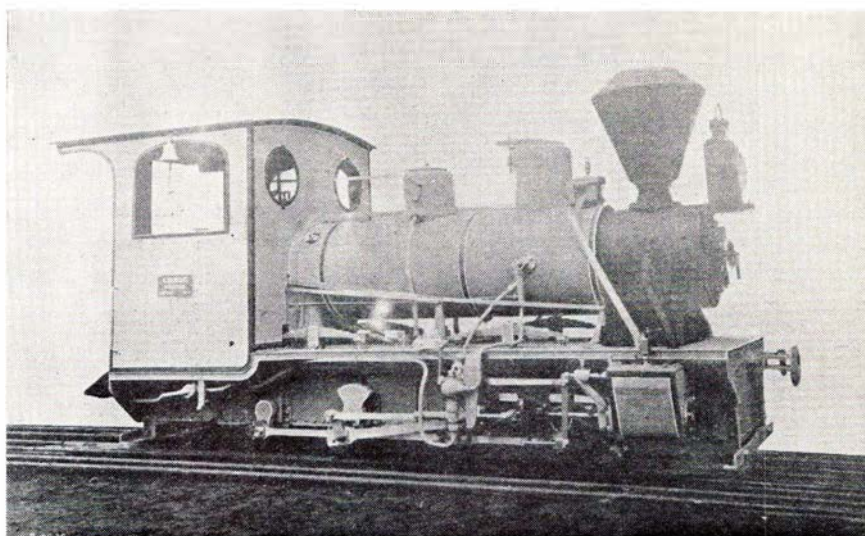
Mange DSB-folk har – med eller mod deres vilje – derfor hængt denne gamle uniform inderst i klædeskabet, hvor den engang ad åre igen dukker op, mere eller mindre mølædt. Og til den tid er den ikke bedre værd end at kassere.

Dette er ikke nødvendigt. Det er dette tøj for godt til. Især i en tid, hvor landets talrige jernbaneklubber søger med lys og lygte efter uniformer til det personale, der skal gøre tjeneste på de forskellige baners museumstog.

Har De derfor en hel uniform eller dele deraf, som De ikke mere agter at bruge, så lad den eller disse dele komme vore ivrige jernbaneentusiaster til gode. Skænk uniformsdelen til en jernbaneklub, og De vil se, hvor glad den vil modtage dem. Eventuelt vil Jernbane Bladets redaktion formidle kontakten.

–tl–

Månedens foto

Damplokomotiv bygget af Borsig nr. 7866 i 1911.

Månedens foto er denne gang en udfordring til læserne. Billedet, der findes i Dansk Jernbane-Klubs arkiv, viser et smalsporet damplokomotiv, sporvidde ukendt, men formentlig omkring 750-760 mm. Af fabrikationspladen fremgår, at det er bygget af Borsig i 1911 med fabrikationsnummeret 7866, men dermed er alle oplysninger også opbrugt. Skulle der blandt vore kyndige læsere være nogle, som kan opspore lokomotivets oprindelse, historie

m.m., så vil Jernbane-Bladet gerne have det at vide.

Det billede, vi bragte i Jernbane-Bladet i marts, menes at forestille et lokomotiv med sporvidde 610 mm. Det var bygget af Arn. Jung som nr. 1280 i 1908 og opgives af vor kyndige læser at være eksporteret til Indien, men dets nærmere placering her kan dog ikke opgives. Så nærmere løsning er det nok tvivlsomt, at det er muligt at finde.

FRA DAGBOGEN

30. september. **Sakskøbing.** En 19-årig ung mand blev i dag dræbt, da han i en niveaueverkörsel øst for Sakskøbing kørte mod Lollandsbanens lynettetog. Han var dræbt på stedet, og togets styreanlæg blev så beskadiget, at man måtte betjene toget fra den modsatte endes førerrum. Formentlig har den opgående sol blændet bilisten, så han har overset blinklyset, der fungerede perfekt.

1. oktober: **Hillerød.** Der afsiges dom i sagen om Farum Midtpunkt Service's beboerbus mellem Farum og København. Dommen anerkender bustrafikken som lovlig ud fra præmisserne om, at den er en del af det beboerfællesskab, der eksisterer i den pågældende bebyggelse.

3. oktober: **Islev station** har haft besøg af en indbrudstyv, der løb af med ca. 800 kroner i kontanter. Han fik adgang til stationen ved at knuse en rude.

11. oktober: **København.** Ved et uheld kørte en tankvogn med salmiakspiritus

Alt i tandteknik
Reparationer – Omstillinger og underforinger
Overenskomst med sygesikringen
Martinus Schmidt
Mariendalsvej 12c . FA 880 - 839

damm's
radio

ALBERTSLUND
64 70 88
Service: 64 79 52

HER GØR VI HOLDT

De ringer - vi bringer
Lad Deres fester blive en succes
med mad fra...

Missionshotellet De unges Hjem

Brædstrup - tlf. (05) 75 11 11

Alt i Diner Transportable
Anrettet på stålfade - lige til at sætte
på bordet - ring og få et godt tilbud.
Pensionærer modtages

Et besøg værd...

Aulum Missions Hotel

Tlf. (07) 47 22 25

Et godt madsted i hyggelige lokaler.
Lad os holde Deres fester, så er De
sikker på, at alt er i orden.
Ring og få et tilbud

Et besøg værd....

SIGNESMINDE KRO

mellem Silkeborg og Kjellerup

Tlf. (06) 85 54 45

Gammeldags krohygge med veltillavet
mad og god kaffe.

Selskaber og udflugter modtages gerne
- altid venlig betjening

Stedet, hvor man kommer igen

HJARBÆK KRO

Hjarbæk Kro mellem Viborg og Skive
direkte ved vandet

Telefon (06) 64 20 24

Selskaber og udflugter modtages gerne
- såvel små som store

Ring og få et godt tilbud

Speciale: Stegt ål

Hvor Etatens folk og
andet godtfolk mødes

CARLENS HOTEL

Østergade 54 . Struer . (07) 85 00 45

Et godt madsted - hyggelige værelser
- venlig betjening

Vi mødes og hygger os på...

Restaurant CITY BAR

v/ Grethe Nielsen

Broen . Hjørring . tlf. 92 26 62

- Et godt madsted -

Lad turen gå til...
Himmerlands skønne Hotel

HOTEL KNABERHUS

Ålestrup . tlf. (08) 64 14 66

Vi har altid en lækker søndagsmiddag
til familien - med rimelige priser.

Udflugter & selskaber modtages gerne
Ring og bestil - og maden er klar

Venlig hilsen
Inger og Peter Ley

Lad turen gå til

NIELS BUGGES KRO

Ravnsbjergvej 69. 8800 Viborg

Tlf. (06) 63 80 11

God mad og hyggelige værelser

Alt til rimelige priser

Hanne og Leif

Tag noget lækkert med hjem eller
nyd det i vores Cafeteria...

FUGHOLM GRILL & CAFETERIA

Fugholm 12 - Horsens - Tlf. (05) 611596

Her får De maden uden ventetid
Altid en lækker søndagsmiddag
Lækkert smørrebrød ud af huset

Edith og Jørgen Schou

.... det er turen værd
Ved Århus-Viborg landevej ligger

TRUST KRO

Telefon 87 10 12 - 87 13 22

Den moderne kro - med gammeldags
krohygge. Selskaber indtil 85 kuverter

Hilsen: Mie og Jens

Et sted, der er værd at gæste....

RESTAURANT Mc CLOUD

Smallegade 1 - Herning - Tlf. 12 85 23

Velplejet fadøl - øl og spirituosa samt
et godt stykke smørrebrød i hyggelige
omgivelser

Et sted, der er værd at gæste...

Restaurant »SKIPPERKROEN«

Sdr. Voldgade . Fredericia . Tlf. 92 58 70

Hygge og stemning i dejlige omgivelser
Små varme retter samt smørrebrød

Lad turen gå til den nyrestaurerede

SKOVRESTAURANT BAMBI

(tidligere Skovpavillonen)

Skovvejen 12 - Hinnerup

Telefon (06) 98 66 66

Et 1. kl.s madsted i hyggelige omgi-
velser. - Selskaber modtages indtil 300
couv. - Kørestol-venlige forhold

EXPRESSO CAFETERIA

Gothersgade 55 - Fredericia

Telefon 92 19 30

God daglig middag samt lækkert
smørrebrød

Åben hver dag fra kl. 6.00-22.00

Ny indehaver:

A. Susgaard Jensen

Stedet med den intime hygge....

VESTERBROS BODEGA

Viborgvej 38 - Randers - Tlf. 43 56 33

Vinstue og bar

Små lune retter og smørrebrød

Ny vært: KAI LASSEN

Vi anbefaler et besøg hos...

Mortens Cafeteria i Slet

Chr. d. Xs' Vej 253 . Slet . tlf. 29 08 45

God daglig middag - Lækkert smørrebr.
samt altid frisklavet kaffe
Grill-specialiteter

Lad os holde Deres fester

FALLING FORSAMLINGSBUS

Telefon (06) 55 12 63

Et godt madsted med venlig betjening

Ring og få et godt tilbud

Venligst Inger og Per Jeppesen

Stedet med den intime stilfærdige
hygge -

MYRETUEN

Vinstue og bar - ved Birtha Korup

Skolegyde 4 - Århus - Telf. 12 09 49

Små lune retter samt smørrebrød

ind i en togstamme, hvorved en del af vognens indhold løb ud. Vognen var på-malet reklame for ammoniak, der blev derfor slået alarm til brandvæsen og politi, som afspærrede omliggende gader, mens vædsken blev dækket af et skumlag. Da man blev klar over vædskens beskaffenhed, blev alarmeren dæmpet, idet salmiakspiritussen ikke er nær så farlig som ammoniakken.

14. oktober: **Hvidovre.** Et godstog, forspændt My 1114, var i nat på vej fra Helsingør til Korsør. I Vigerslev endte turen dog, idet My-lokomotivet kørte gennem en sporstopper og parkerede med fronten nede i asfalten på Hvidovre-vej. En efterfølgende tankvogn fulgte med et stykke af vejen, men heldigvis var den tom. Først onsdag den 16. lykkedes det at få My'eren fjernet. I mellemtiden skabte uheldet en del uregel-

mæssigheder i trafikken til og fra København.

20. oktober: **Moskva.** En brand i Sovjetunionens hovedstads undergrundsbane resulterede i snesevis af menneskers røgforgiftning, samtidig med at en del fik chok. Branden udbrød i en ventesal på endestationen ved Revolutionspladsen i byens centrum, og årsagen menes at være kortslutning i det elektriske anlæg.

22. oktober: **Ringsted.** En 19-årig ung mand under forsorgen forsøgte i dag at voldtage en ung engelsk kvinde i eksprestoget »Englænderen«. Hun vristede sig dog fri og hentede hjælp i en kupé med rejsende. Der blev trukket i nødbremsen, da toget var omkring Ringsted, og den unge mand blev afhentet af politiet.

Modernisering af Holbæk station

Resultat efter 45 års forløb

Gennem 1930erne drøftede Holbæk kommune og DSB forskellige forslag til stationens modernisering bl. a. sænkning af den højtliggende forplads med ombygning og undermuring af station og posthus, men af økonomiske årsager måtte arbejdet dengang udskydes.

I 1949 blev det forsøgt at komme i gang med projektet som beskæftigelsesarbejde. Byrådet fremsatte krav om en bedre forbindelse i byen fra syd til nord i forbindelse med Valdemar Sejrs Vej, og samtidig kom Post- og Telegrafvæsenets interesser om fornyelse af posthuset ind i billedet.

Byen var nu indstillet på at få den stærkt påkrævede vejunderføring til vejebragt, men ved drøftelserne i midten af 1950erne lagde vejdirektoratet stor vægt på, at de fornødne bevillinger til ændring af stationsforpladsen med gennemførsel af Jernbanevej til Valdemar Sejrs Vej blev fremskaffet.

I 1959 var kommunen klar med forslag, der indeholdt de fremsatte krav med bl. a. ombygning af stationen, men

nu meddelte DSB, at man først var klar til detailprojektering af ny stationsbygning i 1962.

Et i 1961 nedsat udvalg fik dog skabt en overenskomst mellem de mange interesserede parter, hvor navnlig ændring af forpladsen og udgiftsbevillinger var et væsentligt resultat. Et byggeudvalg gik derefter i gang med detailprojekteringer gennem tiderne til nu, hvor arbejdet er blevet forsinket af de generelle anlægs- og arbejdsstop.

Ved byens præsentation af De gennemførte arbejder og udvidelser af station, posthus, rutebilstation og om-lægning af sporarealet, er her skabt ideelle forhold for såvel byen som bærnernes kunder, og som indbyder alle parter til et godt samarbejde.

Indvielsesfesten den 4. oktober blev en sand folkefest, der henledte tankerne på vore første baners indvielsesfestligheder. Korsør Jernbaneorkester musicerede hele formiddagen i rutebilernes overdækkede haller for publikum og gods. Brugsen serverede gratis kaffe og småkager. DSB stewardesser skænkede likører, der var gratis øl ad

Gråsten

Vil De være godt kørende – så kør til

GRAASTEN AUTOVÆRKSTED
Slotsgade 19 . Gråsten . (04) 65 15 14

Alt indenfor 1. kl.s reparationer og service – Folkevognsværksted
Birgit og Leif Lindengren

Gå ikke forgæves – gå i

NYGADES FARVEHANDEL
Nygade . Gråsten . tlf. (04) 65 15 61

Tapeter – Farve – Lak – Voksdug –
Vinyl – Plastik – Gulvbeklædning
Alt til gør det selv – kig ind

Broager

Lad os tage besværet ...

SKELDE FORSAMLINGSBUS

Vi har 1. kl.s køkken – hurtig og venlig betjening, vi holder alle slags fester i hyggelige lokaler.

Ring til 44 14 19 og få et godt tilbud
NB. Husk vor diner transportable
Venligst Gudrun og Hans P. Hansen

Faarvang

Lad festen blive vellykket med mad fra ...

Faarvang Smørrebrød og Diner Transportable

– man køber kød hos den rigtige slagter, vi har kun én kvalitet – den bedste. Alt i hjemmelavet pålæg

Ring tlf. (06) 87 10 35

v/ Brita og Leif Rasmussen

libitum indtil kl. 11.30. De indbudte gæster var inviteret til frokost i Bjergmarksskolens store sportshal, hvor der om aftenen var lejlighed for byens borgerskab til at fejre indvielsen for en billig penge. De 1000 billetter á 1 kr. var forlænget revet væk. –bro.

Hovedbanegårdens restauranter København

TELEFON (01) 14 12 32

Preben H. Madsen

MORGENRIGTIG BUFFET

HURTIGE RETTER

REJSEGRUPPER

KØBENHAVNS CENTRALE MØDESTED

Juridiske konsulenter

HELGE KNUB

LANDSRETSSAGFØRER

Søndergade 10-12 . 8000 Århus C

Telefon (06) 13 01 00

Sagførerkontoret i Ryomgård

ADVOKAT ERIK DYNESSEN

Tlf. (06) 39 44 00

ADVOKAT

Marianne Kehler Mortensen

Riddergade 13B . 7000 Fredericia

Tlf. (05) 92 92 55

Advokat

P. M. LASSEN

City Huset

Bredgade 27-33, 1. sal - Herning

Tlf. (07) 12 66 99

ERINDRES DET . . .

For 50 år siden . . . November 1924

Dagbladet »Politiken« indleder en række angreb på den planlagte lufthavn i Kastrup, fordi den ville spærre Storkøbenhavn ude fra Øresund. Trafikminister Friis-Skotte udtaler i den anledning, at lufthavnen på ingen mulig måde kan flyttes fra Kastrup, men kravet om Amager Strandvejs fortsættelse kan derimod imødekommes, hvilket var en indrømmelse til et krav rejst på et borgermøde på Amager.

Den 19. oplyste distriktschef Eir til »Berlingske Tidende«, at 2. kl. ventesale skal bortfalde, således at der fremtidig bliver ventesale for rygere og ikke rygere.

Færgerne »Christian IX« og »Sjælland« stødte den 20. sammen uden for

havnen i Korsør, men ingen rejsende kom alvorligt til skade.

Jernbane-Bladet

For 25 år siden . . . November 1949

Lokofyrbøderaspr. N. B. Larsen, Ålborg, blev den 1. om aftenen dræbt i remisen i Ålborg ved at komme i klemme mellem murværket ved remiseporten og et loko.

På Horsens Juelsminde-banen faldt den 6. en barnevogn ud fra togets pakvogn og ned på en ca. 20 m høj skrænt. I barnevognen lå en lille dreng på 18 måneder. Uheldet blev først bemærket, da toget holdt i Ørnstrup. En togbetjent og moderen kørte på skinncykel tilbage ad sporet for at lede, og efter en times forløb fandt man barnet, der havde kravlet 150 m i et vandfyldt og sumpet terræn uskadet.

Under de store jordarbejder på Skanderborg st. faldt den 26-årige Bruno Christiansen den 9. af et tipvognstog og ind under dette og blev dræbt på stedet.

DSB vil renses for beskyldningen om at menneskeliv »droppes«. Under proceduren i Systoftesagen, hvor en ledvogter ikke havde lukket et led, udtalte en advokat: »En bevogtet jernbaneoverskæring er kun en illusion, og DSB ved det. Men de går uden om sagen, som katten om den varme grød«. Senere lød det: »DSB regner med, at der årligt skal »droppes« et vist antal menneskeliv og når der sker noget, lader man ledvogteren tage ansvaret«.

LANDET RUNDT

Flensburg Fjord er rammen om en søkrig mellem de forskellige spritruiter mellem Tyskland og Danmark. Det er »Förderederei« i Flensburg og »Kieler Verkehr-AG«, der strider om kunderne ved at genere hinanden ved at anvende håndgribelige chikaneringsmetoder. For nylig havde Kiel-rederiet blokeret kajen i Strande havn i Kielerbug-

ten, da Flensburg-rederiet ville anløbe havnen.

Rederiet Lindinger, der driver bilfærgesfart mellem Havneby på Rømø og List på den tyske ø Sylt, har indsat en ny moderne færge mellem de to byer. Færgen hedder VIKINGLAND og rummer 65-70 personbiler og ca. 500 passagerer. Skibsrederen, konsul Asger Lindinger, er desuden interesseret i at erhverve havnen i Havneby, som er en statshavn, bygget for en halv snes år siden. Færgeruten har rederiet drevet siden 1963, og denne er siden blevet en alvorlig konkurrent til de tyske autotransporttogs, som hidtil var eneste forbindelse for bilister til øen Sylt.

Ny Hadsundbro. Licitationen over den gennem mange år ventede nye Hadsundbro gav tilbud på mellem 25 og 70 millioner kroner. Den nye bro skal bygges umiddelbart øst for den eksisterende og bliver ca. 250 m lang og 22 m bred. Der bliver 4 kørebane, en cykelsti i hver side og et fortov i den vestlige side. Broen påregnes bygget i beton med broklap af stål. Denne klap vil blive oplukkelig og giver en gennemsejlingsbredde på 26 m.

Storstrømsbroen smalle kørebane er kun åbent en gang i døgnet for brede transporter. DSB tilbyder nu på nærmere fastsatte betingelser transport over broen på jernbanevogn tre gange dagligt. Kunderne skal blot fastsurre læsset, så ordner DSB fastgørelsen til jernbanevognen. Prisen er 23,00 kr. pr. meter, minimum 150,00 kroner pr. transport. Beløbet indbetales blot på girokort, som udleveres.

SPODSBJERG. Når den nye færgehavn i Spodsbjerg bliver bygget, forventlig i 1979-80, vil den gamle station fra Langelandsbanens tid blive nedrevet, idet den ligger i vejen for den nye landevej til Rudkøbing.

Storebæltsbroen kan finansieres af »Aktieselskabet af 1966« til fremme af Bro- og Tunnelbygning«, siger direktøren, landsretssagfører Per Markussen. Selskabet har forbindelser til bl. a. japanske kredse, der er villige til at låne

BAT-KON ^{1/5}

— et begreb blandt fagfolk

H. C. ANDERSENS BOULEVARD 42

1553 KØBENHAVN V . TLF. (01) *11 18 19

B&T

de fornødne beløb ud på meget rimelige vilkår.

Grindsted. Turistforeningen har rettet henvendelse til byrådet om, at der til minde om byens tid som det store jernbaneknudepunkt, opstilles et gammelt lokomotiv på det tidligere jernbaneareal. Alle i byrådet så med velvilje på tanken, men det måtte ikke koste byen noget! Turistchefen skal arbejde videre med ideen.

Licitationer. Frederikshavn: Planering af det fremtidige jernbaneareal. Årup: Ny trappeopgang fra gangtunnelen på stationen. Padborg: Bygning af relærum, bedriftsværnshus m.v. Holbæk: Tunnelarbejde.

Scandinavien Ferry-Lines har indsat sin nyerhvervelse, et tidligere krydstogtskib, på ruten Helsingborg-København-Travemünde under navnet »M/F Svea Star«.

Tjæreborg-koncernen har gjort et stort indhug i det tyske rejsemarked efter sin debut i landet. I år har man trykt en halv million rejsekataloger og sendt ud på markedet. Der er rejsemål fra Düsseldorf, Köln og Frankfurt til 24 steder.

I midten af maj måned afholdtes forsøgskørsler mellem Vordingborg og Næstved med **elektrisk varme** i togene. Man skulle bl. a. undersøge, om de nye Mz-lokomotivers elvarmegeneratorer under brug influerede på signalsystemet.

Også **Mærsk-koncernens rejsebureau Unisol** trænger sig nu frem på det tyske marked. Resultatet i 1973 var ca. 5000 solgte rejser. Målet i 1974 er 15.000 rejser. De danske rejsetilbud ligger betydeligt under de priser, tyskerne er vant til at skulle købe til hos deres egne bureauer.

Feriehjemmet Knudshoved. Såfremt Nyborg kommune gør alvor af at pla-

cere et rensningsanlæg for kommunens kloakvand op ad kursus- og feriehusmet, der har været benyttet siden 1924, vil DSB lukke feriehusmet.

Dårlig postbefordring. Efter sigende på grund af langsom og dårlig postbefordring over **Storebælt** skifter **Kristeligt Dagblad** nu trykkeri. Hidtil har man fået trykt aviserne hos Aktuelt i Erritsø ved Fredericia, men nu flytter man til Informations trykkeri, der nu undergår en modernisering og går over til en ny offset-trykning.

Ny Emdrup station på Hareskovbanen. Arbejdet med bygningsfundament, to gangbroer, en gang- og cykeltunnel samt fundamenter til 70 køreledningsmaster er udbudt i licitation.

Jernbaneselskaberne i de 9 EF-lande har givet kommissionen tilsagn om støtte til en **fælles transportpolitik**, som skal skabe bedre trafikforhold mellem landene.

Restaureringen ved Storstrømsbroen, som skal rives ned, er som tidligere nævnt udbudt i licitation. Billigste tilbud på nedrivningen var på 113.015 kr. eller ca. det halve af det dyreste tilbud. Der var indgivet tre tilbud. I stedet skal der på stedet opføres en pøse-kiosk.

DSB har nu modtaget sine Mz-lokomotiver, monteret med el-generator for **elektrisk varme**. Det er tanken, at de øvrige Mz-lokomotiver skal til Sverige og have indbygget disse anlæg, så de, når vi i 1975 kun kan forvente kursvogne fra udlandet med el-opvarmningsanlæg, kan klare opvarmningen af disse vogne.

Hadsundbroen. Med nedramningen af de første af 250 stk. 21 m lange grøntammer har fa. A. Jespersen & Søn påbegyndt bygningen af den nye Hadsundbro over Mariager fjord. Et arbejde til 50 mill. kr.

Ferie- og udflugtssteder

Skal festen være vellykket
lad os arrangere Deres fester . . .

HAMLETS KRO

mellem Grenå og Randers
God kromad – hyggelige værelser –
selskabslokaler – diner transportable
Ring tlf. (06) 49 44 10
– og få et godt tilbud
Selskaber indtil 130 kuverter
Venlig hilsen
Birgit Baden – Carl Petersen

Lad os folde Deres fester

HJORTHØJ FORSAMLINGSHUS Axelhus

Tlf. (06) 22 05 76 – 22 14 89

God veltillavet mad
Bestillinger på selskaber modt gerne
Åben fredag og lørdag
Ruth og Axel Nielsen

Et besøg værd

THORS KRO

Thorsø – tlf. (06) 96 65 68

– hvor man hygger sig

Vil De hygge Dem – tag til

HOVEDGAARD KRO

Gl. Horsens Landevej mellem
Århus og Horsens
tlf. (05) 66 10 13

Et godt madsted – med gammeldags
krohygge – er De to eller flere – vi
hygger om Dem. Selskaber modtages
Gerne. Ny indeh. – Venlig hilsen
Bente Jensen

Missionshotellet ANSGAR

Prinsensgade 14-16 – Ålborg

Telefon (08) 13 37 33

Vi anbefaler . . .

BRUUNSGADES CAFETERIA

Bruunsgade 49 . Århus . tlf. 12 02 43
God daglig middag, lækker smørrebrød
platter og anretninger samt grill-retter
– også ud af huset
NB. Kun faguddannede kokke

**TIL FORENINGSFESTER
OG MØDER
ANBEFALES DEN HYGGELIGE
GILDESTUE I**

Cafeteriet TORDENSKJOLD

ved Jytte Lucassen

Tordenskjoldsgade/Niels Juelsgade-hjørnet . Århus
Telefon 16 75 16

**Selskabssmørrebrød . Lækre anretninger
God daglig middag**

»K 74« har givet problemer med befordringen af posten mellem landsdelene. Færre posttog og strammere køreplan betyder, at det sorteringsarbejde, der udføres i bureauvognene under kørslen, ikke kan nå at blive færdiggjort. Der vil nu blive indsat mere personale i postvognene, så formentlig løses problemerne inden længe.

PRIVATBANENYTT

VL TJ har solgt skinnebusbagagevogn SB 2 til DSB. Vognen skal som de andetsteds her i bladet omtalte »rumpegeder« ombygges til mandskabsvogn for banetjenesten.

VNJ har indviet sit nye radioanlæg den 6. august. Varde Vestbanegård leder i dagtimerne toggangen, mens Statsbanestationen i Varde om aftenen og på søn- og helligdage er togleder ved hjælp af et transportabelt radioanlæg.

VNJ har i perioden december 1973 til maj 1974 kørt 150 særtog med militærtransporter. Til kørslen har man lejet Mx-lokomotiver af DSB. De 150 særtog har befordret 126 personvogne og 1346 godsvogne.

ØSJS - Østbanen har nu modtaget sine nye Y-tog, tre tovgangstog og to enkelte motorvogne. Sammen med de tre skinnebusstog og banens to dieselelektriske lokomotiver bestrider de nu banens trafik, og de danskbyggede skinnebusser skulle herefter ikke mere være nødvendige.

Varde-Grindsted Jernbane i likv. Det trækker ud med at få afsluttet banens likvidation selv om det nu er tre år siden banen standsede driften. Der mangler bl. a. salg af arealer, hvor lodsejere og likvidationsudvalget ikke kan blive enige om prisen. Der er endnu rester af materiellet samt den gamle remise i Grindsted, som man ikke er klar over hvem skal overtage. Pensionsspørgsmålet er ordnet, da kommunerne har indbetalt deres andele. Man venter dog, at regnskabet kan afsluttes i løbet af 1975, samt at dette vil vise en relativ høj overskudsprocent.

Hads-Ning Herreders Jernbane har fået bevilling på 600.000 kr. som første del af et femårigt modernise-

ringslån på ialt 3 mill. kr. Staten betaler 75 pct., Århus amt, Århus kommune og Odder kommune betaler resten. De tre mill. kr. skal bruges til modernisering af banens spor.

Et par privatbanedriftsresultater for 1973:

GDS

1. Antallet af rejsende	1973	1972	udslag i %
2. Indtægt af personbefordring	kr. 852.350	853.914	÷ 0,2
3. Vægt af befordret gods	t 3.109.674	2.844.218	÷ 9,4
4. Indtægt af godsbeholdning	kr. 11.727	9.070	÷ 29,3
5. Samlet driftsindtægt	kr. 977.335	788.454	÷ 24,0
6. Samlet driftsudgift*)	kr. 4.451.664	3.975.632	÷ 12,0
7. Driftsresultat*)	kr. 5.955.933	5.329.821	÷ 11,7
8. Endeligt driftsresultat*)	kr. ÷ 1.504.269	÷ 1.354.189	
	÷ 1.507.240	÷ 1.357.042	

HFHJ

1. Antallet af rejsende	1973	1972	udslag i %
2. Indtægt af personbefordring	kr. 1.444.756	1.487.368	÷ 2,9
3. Vægt af befordret gods	t 5.243.368	4.772.221	+ 9,9
4. Indtægt af godsbeholdning	kr. 154.836	170.006	÷ 8,9
5. Samlet driftsindtægt*)	kr. 2.174.248	2.007.484	+ 8,3
6. Samlet driftsudgift*)	kr. 7.739.901	7.163.634	+ 8,0
7. Driftsresultat*)	kr. 9.456.787	8.455.605	+ 11,8
8. Endeligt driftsresultat*)	kr. ÷ 1.716.885	÷ 1.291.971	
	÷ 1.726.930	÷ 1.301.666	

*) Eksklusive reguleringstillæg til pensionister og bidrag til pensionsordninger.

Skønhed, De ikke aner

findes langs *private baner*

Et langt jernbaneliv (16)

Af fh stfst G. BAKKE, Grenå

(fortsat fra nr. 10 side 19)

Valgnederlaget i Næstvedkredsen

Men ikke mindst indenfor erhvervslevet var skuffelsen stor, og konsul Wilh. Smith fik sammen med bankdirektør Chr. Dragheim sat en deputation sammen, der skulle anmode partiledelsen om at foranledige Falk Jensen til at afgive sit mandat til fordel for mig. Da jeg hørte dette, opsøgte jeg Dragheim og bad om at holde inde. Selvom fremgangsmåden før valget ikke var almindelig, så var den ikke forbudt, og min østsjællandske kollega var lovformeligt valgt.

Selve valgaftenen samledes vælgerne på hotel Vinhuset, hvor der selvfølgelig var stor jubel, som steg til uanede højder, da resultatet fra Næstved forelå. Jeg sled i det på bladet, og hvem der kender til blandarbejde ved, at enhver må yde det helt utrolige for at få resultaterne frem og udfylde opslagene, så jeg kunne ikke deltage i mødet på Vinhuset. Men da næstvedresultatet forelå,

blev der telefoneret efter mig, men uden resultat. Hurtigt derefter stillede 4 kraftige KUere, der transporterede mig udenfor og bar mig i »guldstol« til hotellet, hvor jeg blev modtaget med begejstring. Nu var jeg omsider blevet folketingsmand i min hjemkreds, og allerede samme aften begyndte det at strømme ind med telegrammer fra det hele land, og blomster. Det fortsatte de næste dage.

Der var mange politiske venner, som meget gerne ville overvære arbejdet på bladkontorerne, men de blev brutalt afvist og henvist til vor lejlighed på 1. sal, hvor min kone var værtinde og med vor unge pige til hjælp. Og aldrig har så mange gæster passeret vor dørtærskel som denne aften og nat. Vi havde fået gode forsyninger af øl, vin og tobak. Allerede næste eftermiddag mødte en deputation af unge fra KU medbringende en dejlig lædermappe med en indvendig sølvplade, hvori mit

navn var graveret samt ønsket om, at jeg på rigsdagen også ville arbejde for de interesser, som KU arbejdede for. Den har jeg endnu, og den har gjort nytte på mange rejser i vor egen verdensdel og i USA.

Men jeg er ganske overbevist om, at en vilje foroven forklarede mig, at jeg ikke skulle være medlem af folketinget, og giv mig ret i, at det var påfaldende. Foruden den store stemmeoverførsel blev jeg efterhånden underrettet om så mange ejendommelige begivenheder, som jeg ikke kan lade være med at nævne en del af:

1. To ældre damer fra Kristiansdal kloster ved Glumsø fulgtes ad til valgstedet. Det var frøkerne Scheer og Boserup. Så siger frk. Scheer: Hvem stemmer De på, frk. Boserup? Jeg stemmer på Falk Jensen, da min broder, (forpagter Boserup, Thurebyholm) har ringet, at jeg skal stemme på landmanden. Ja, jeg stemmer nu på Bakke, siger frk. Scheer, for ham sætter jeg stor pris på. Så går hun ind i stemmerummet og kommer fejlagtigt til at sætte X ved Falk Jensens navn. Hun opdager fejlen og beder om en ny stemmeseddel, hvorfor der helt ulovligt bliver spurgt: hvem stemmer De da på? På Bakke. Det er såmænd hip som hap, bliver der svaret, det er jo en konservativ stemme. Hvis hun havde fået en ny stemmeseddel, var stemmerne kommet til at stå lige. Lodtrækning.
2. Det konservative sognerådsmedlem Henninger havde udfærdiget valglisten for Glumsø kommune, men i kartotekskassen fik han fejlagtig »rytteren« med »P« drejet sammen med »R«, så alle vælgere med befyndelsesbogstav »P« kom ikke på valglisten. Det drejede sig for mit vedkommende om et tab på 12 stemmer. Man spurgte indenrigsministeriet, om der skulle være omvalg. Har valglisten ikke ligget fremme? Jo, det havde den, men ingen havde set efter, om de var på valglisten.

Så der skulle ikke være omvalg.

3. Valgdagen rejste med et tidligt tog trafikassistent Gottschalck til København sammen med hustru, svigermor og en svigerinde. Der røg 4 konservative stemmer. Man kunne ikke dengang stemme pr. brev.
4. Med samme tog rejste 4 konservative næstvedborgere til København uden at kunne få afgivet deres stemmer.
5. Jeg fik oplyst om 3 tilfælde, hvor mine vælgere havde sat X ved redaktør Hans Bagge, der var opstillet i stege-vordingborgkreds. De tog fejl af navnet trods den anden stavemåde.

Få dage efter optællingen fik jeg et besøg af en forpagter på en stor gård i mit fødesogn. Han havde fået besøg af Falk Jensen og fru Dahlerup Petersen, som altså anmodede om at give landmanden stemmen. Da valgets endelige resultat blev kendt, fik han skruper og ville gerne overfor mig skrifte sin politiske synd, thi som han bemærkede, Falk Jensen var flyttet til Frederiksberg og havde ikke mere jord, end der iandtes i urtepotterne. Han beklagede dybt at de begge havde svigtet mig, som han på alle måder agtede højt. Han var en fuldtro missionsmand og tilføjede: Jeg tror, der er en mening med dette.

Var det da så underligt, at jeg overvejede min stilling? Jeg så for mig mine politiske venner, som var folketingsmedlemmer, hvor splittet deres tilværelse var. Det væsentlige var, at hjemmelivet måtte forsømmes, og jeg havde jo nået det politiske mål, jeg havde sat mig: at få min valgkreds oparbejdet.

Da jeg i 1931 modtog opfordringen til at stille mig i næstvedkreds, fik jeg en forfærdelig omgang af Christmas, der ville formidle en opstilling i fredericiakreds, hvor der jo kunne tilføres mange tjenestemandsstemmer fra de tre store byer Kolding, Fredericia og Vejle. Mit synspunkt var, at man i højere grad skulle opstille egnede folk

Sjælland

KONGELUNDSKROEN
v/ A. Bach-Sørensen
RESTAURANT . STEAKHOUSE
Spec.: ÅBEN GRILL
Kalvebodvej 270 - 2792 St. Magløby
Telefon (01) 53 31 57

G. MEULENGRACHT-JENSEN
Maskinfabrik
Eversvej 11 . Kbh. F. . tlf. GO 9496
Motortroljer og tårntroljer til DSB

Frederiksberg Karosserifabrik
P. Andersenvej 17 . København F
Telefon FA 374 - GO 4525
Førerhuse til specialtroljer

fra området. Der var jo ikke megen mening i at opstille en københavner i Nørrejylland osv. Så hvis jeg skulle vælges, så måtte det blive i Præstø amt. Og iøvrigt var kredsene jo suveræne, således at partiet først burde træde til i nødstilfælde. Du er da ikke så stor kraftidiot, så du tror på valg i den kreds med under 1000 stemmer i 1929?

Han var ofte hård i sine udtryk overfor sine venner. Men det var min opfattelse, at amtets største by efterhånden måtte vende forholdet, og det var mig derfor en særlig glæde, at Christmas kunne sidde i London og studere de mange forskydninger landet over og da særlig bemærke, at jeg havde ret: den mindste kreds i amtet i 1929 var nu blevet langt den største. Men dette resultat kunne ikke være nået, hvis der ikke havde været en række fremragende tillidsmænd, som med stor iver gik op i det politiske arbejde.

(Fortsættes)

ÅRHUS

Brochurer fremsende

Priseksempler:

	Katalogpris	Vor pris
Sofaborde til fabrikspris	62x125 cm kr. 840,-	Kr. 395,-
Eg, teak eller palisander	75x125 cm kr. 970,-	Kr. 475,-
	75x145 cm kr. 1090,-	kr. 550,-
Eg med midterkakkel	82x145 cm kr. 1560,-	Kr. 980,-
Hjørneborde med kakler	42x 42 cm kr. 228,-	Kr. 128,-
	46x 46 cm kr. 228,-	Kr. 128,-
	62x 62 cm kr. 348,-	Kr. 228,-

Priserne er incl. moms, men excl. fragt.
Forsendes over hele landet - 14 dages returret

Sønderjyske militærbaner under 1. verdenskrig

Egentlig var det slet ikke tanken, at nærværende skulle have omfattet andet end spørgsmålet vedr. en evt. »fast« forbindelse mellem de 2 amtsbanesystemer, Åbenrå hhv. Haderslev.

En evt. forbindelse fordi dette ord »fast forbindelse« gennem de sidste 10 år gentagne gange er dukket op så her så der, men hver gang atter manet i jorden.

Som oftest med den motivering, at det formentlig har drejet sig om et eller flere af de mange meterspor, som HAJ sendte ud – hovedsagelig i årene 1925–35 – for at sprede mergel til trængende jorder.

Disse spor krydsede baner både her og der.

Altså en tilforladelig forklaring, selv om vi gennem mergelkørslen ikke er tilbage til krig I.

Nej, sporet dukkede op på en helt anden måde.

Nemlig læsning af en krigsfanges erindringer, hvori det let omskrevet hed: »Vi fik materialerne tilkørt pr. spor fra Døstrup, i Arrild blev de omladet til tipvogne, og derfra skubbet til standpladserne i bl. a. Lindet skov.«

Denne løsevne sætning startede lavi- nen, og det må føjes til, at bogen ikke indeholdt mere »sporstof«.

Det var sporet Døstrup-Arrild.

Nærliggende at tro, at det drejede sig om en geografisk fejlhuskning, at det i virkeligheden drejede sig om en af de bestående amtsbanestrækninger, det var i virkeligheden det, der forventedes at blive den endelige besvarelse.

Men det blev noget helt andet.

Enkelte henvendelser blev rettet på lokalt plan, de fulgtes af flere, og ialt er der gennem de sidste 3 år kontaktet et stort antal beboere, og hvor er der mødt imødekommenhed, hvor er der mødt hjælp og bistand.

Ligefra kaffeborde til påvisning på fjerne lokaliteter.

Uden al denne uforbeholdne lokale hjælp ville det ikke have været muligt at fremlægge et resultat så fyldestgørende, som det – trods de mange årtier, der er gået siden da – i virkeligheden er.

Når dette med den lokale bistand er nævnt, må også nævnes, at uden støtte og hjælp fra Landsarkivet i Åbenrå og fra Hærens arkiv, havde løsningen ej heller været indenfor rækkevidde.

Generelt

Indledningsvis må vel stilles spørgsmålet, hvor stor læserinteresse har dette stof?

Det er til en vis grad udenlandske baneforhold.

Ved selv at give svaret – den eneste mulighed, når læserne ikke er spurgt – skal kort nævnes den begrundelse, der skønnes at give grundlag for at svare positivt, for at svare ja.

Der bygges her især på, at amtsbanerne har haft og har udstrakt interesse blandt jernbaneinteresserede, og vel især de tidligt nedlagte Åbenrå Amtsbaner.

De baner, der ligesom havde sværest ved at blive danske, der bevarede mest af det tyske præg.

Dette vel nok begrundet i, at de i en relativt kort tid var under dansk regime.

Når dette er sagt og accepteret – forhåbentlig – skal det fastslås, at der har været en fast sporforbindelse mellem de to amtsbanesystemer, Åbenrå hhv. Haderslev, og at der endnu i 1974 findes jordfaste rester af denne bane.

Der er tilmed endnu personlige erindringer at finde på egnene, men det lakker mod enden, det tynder ud blandt de, der levede ungdommen sammen med disse militærbaner.

En ting, der derimod – og desværre med streg under – ikke er lykkedes at finde frem til, er billeder med tilknytning til disse ting.

Desværre fordi der var tale om så artsfremmede ting, transporter, driftsmåde osv., at det ville være kronen på værket også billedmæssig set at kunne underbygge stoffet.

Skulle derfor enkelte af læserne kende udvej for at finde sådant billedmateriale, vil et par ord til bladet herom være særdeles velkomne.

Opdeling

For at søge foretaget en blot nogenlunde klar opdeling af stoffet, er de enkelte baner, banestykker, søgt behandlet hver for sig, men det skal straks siges, at der fsv. angår nogle af disse alene foreligger meget få relevante oplysninger, mens der for andre foreligger et endog meget omfattende stof.

Læseren må derfor affinde sig med, at der ikke er voluminøs balance hvad angår de enkelte »baner«.

For at søge givet et samlet overblik over samtlige de aktuelle baner, herunder også fordelingen af de 3 aktuelle sporvidder, er alt søgt medtaget på hosstående skitse (ill. I).

Dermed være ikke sagt, at der derved er garanti for, at der ikke kan have eksisteret flere eller andre lignende foreteelser, men de gennemgående arkiver har i hvert fald ikke nævnt eller berørt andre muligheder.

Skitsetegningerne er søgt sat i relation til da bestående baner, hvoraf en del i mellemtiden er nedlagt, men for at få et helhedsbillede skønnes det nødvendigt at medtage alt.

End er skitsen noget overfladisk, men skulle dog kunne give et samlet, stort overblik.

For den læser, der evt. måtte være interesseret i selv at fortsætte studiet af denne banehistoriske epoke, kan oplyses, at Hærens arkiv er i besiddelse af kortmateriale, der bl. a. viser forløb af heromhandlede baner, idet en gruppe officerslever efter genforeningen fik til oplæg at gennemgå de af tyskerne efterladte befæstninger m. v.

Rapport om dette »felttog« – en art eksamensopgave – foreligger in extenso, og er, betragtet ud fra heromhandlede interessefelt, særdeles fyldestgørende.

Forinden de enkelte baneanlæg beskrives, må datiden introduceres.

Vi bør vide hvordan og – især – hvorfor disse baneanlæg blev indpasset i det, der fra 1920 blev »Den hjemvendte landsdel«.

Historisk baggrund

For at give et overblik over selve stillingerne – Sicherungsstellung, Nord – er på hosstående kortskitse (ill. 2) søgt markeret dels selve skyttegravs- linien, dels det lette hhv. det svære artilleri.

Militærbanerne er ikke markeret.

Linien er i sit anlæg nordvendt, selv- sagt, det ses også af opbygningen.

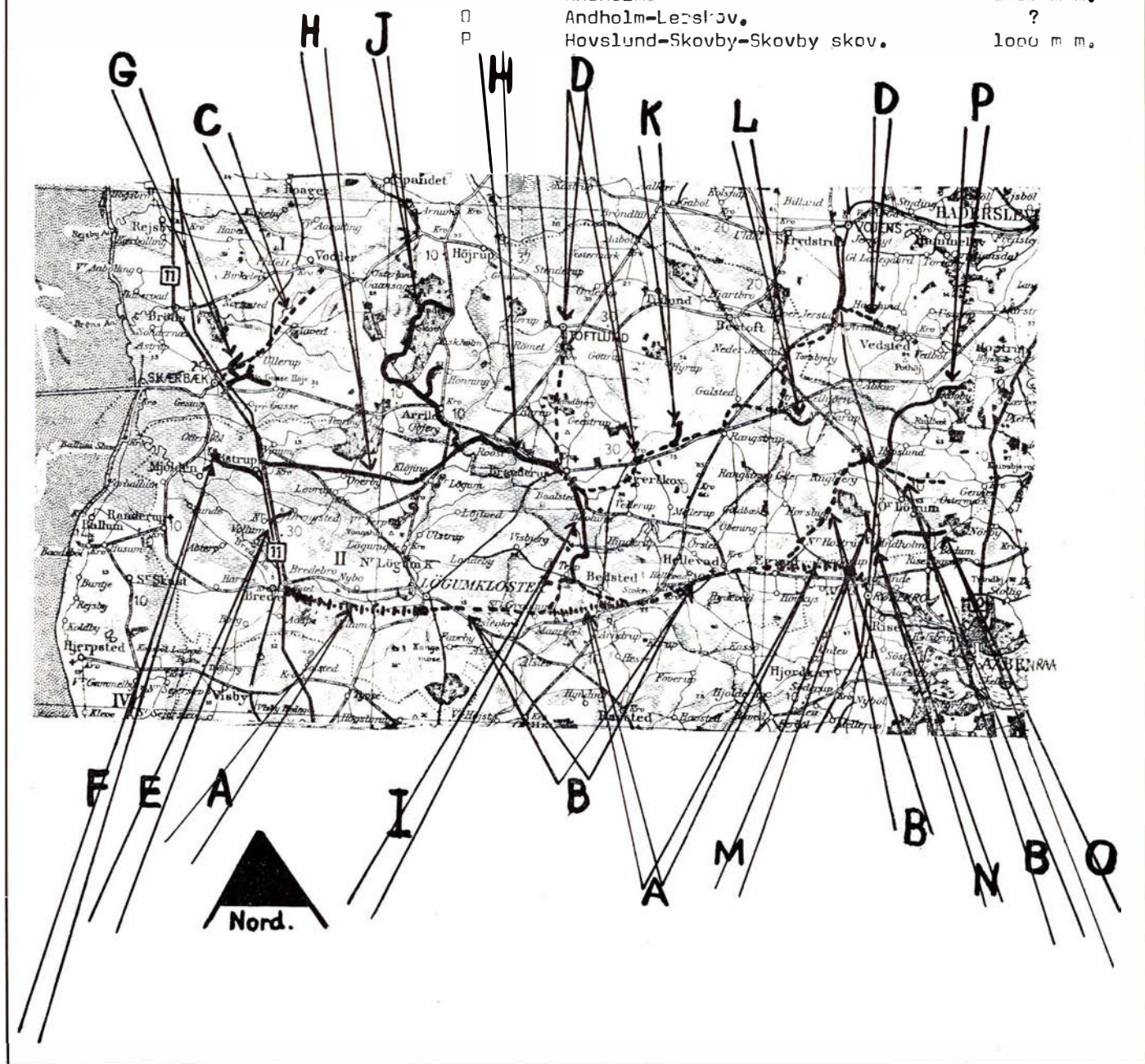
Er den så anlagt som udgangspunkt for angreb på Danmark, eller som forsvar for en invasion fra/gennem Danmark?

Dette er storpolitik.

FORTEGNELSE OVER DE ANVENDTE BOGSTAVBETEGNELSER.

Bogstav:	Banens benævnelse:	Sporvidde:
A	DSB, Bredebro - Rødekro.	1435 m m.
B	Amtsb. Åbenrå-Hovslund-Åbenrå.	1000 m m.
C	Amtsb. Skærbæk-Arnum.	1000 m m.
D	Amtsb. Arnum-Toftlund-Over Jerstal.	1000 m m.
E	Vollum-Drengsted.	1435 m m.
F	Døstrup-Mjolden.	1435 m m.
G	Skærbæk-Ullerup/Gasse.	?
H	Døstrup-Branderup.	1000 m m.
I	Branderup Mølle-Øster Terp.	1000 m m.
J	Arrild-Lindet skov/Hønning.	600 m m.
K	Agerskov øst-Gammelskov.	?
L	Strandelhjørn-Strandelhjørn skov.	?
M	Rugbjerg skov.	1435 m m.
N	Andholm.	1435 m m.
O	Andholm-Lerskov.	?
P	Hovslund-Skovby-Skovby skov.	1000 m m.

ILLUSTRATION 1.

Århus

Fest ombord

– stedet, hvor Etatens folk mødes

RESTAURANT KAHYTTE

Fredensgade 9 . Århus . tlf. 12 57 68

Hyggelige og venlige omgivelser

– og vore søde kahyttsjømfruer
er hurtige og venlige.

Børge Andersen

Mær moderigtig klædt fra

BLEYLE BUTIK

Volden 2 . Århus C . tlf. 12 35 38

Kjoler – buksedragter – bluser – slacks
– nederdele. Smarte og nye ting til
piger i alle aldre. Bleyle klædt er
velklædt. Kig ind, De er velkommeno.

Jonna Thygesen

EKKODALENS GRILL-TERIA

ved siden af damefrisør

Ekkodalen 5 . Århus . tlf. (06) 16 05 37

Alt i grill – 1300 gr kyllinger

Nyhed: middagsretter – nemt, hurtigt
og billigt. Åben hver dag kl. 11–23

Ekkopriser der giver genlyd

Hvor godtfolk mødes

RESTAURANT BLÆKSPRUTTEN

Viggo Stuckenbergvej 13 - Århus

Telefon 16 12 49

ØL - SNAPS - HÅNDMADDER

Et ekstra godt tilbud søndag formiddag:

**Kom og få en pot gratis billard
fra kl. 10 til 13.**

Vore funktionærer anbefales

KIOSKEN

V. Ringgade 170 . Århus . tlf. 12 61 72

Aviser – dag- og ugeblade –
lommeromaner – telegrammer –

Skriveartikler – tobak – is – konfekturer

Åben til kl. 22

Kør ind til . . .

Chevron Service Station

St. Billes Torv . Århus . tlf. 16 45 45

Benzin – olie – vask – smøring

Batteriservice – hurtigt betjening

Se godt – se godt ud
i MODERNE BRILLER fra . . .

JØRN FILTENBORG OPTIK

Optometrist – Specialoptiker

Banegårdsplads 16 (ved SAS) . Århus

Telefon 13 77 22

Årstidens FRUGT og GRØNT køber
vi hos

HANS KVIST'S EFTF.

– det er Lykke –

Nørre Allé 17 – Århus – Tlf. 13 68 66

Altid 1. kl.s kvaliteter

TOBAKSFORRETNINGEN

ved M. Wenstrup

Skovvejen 48 . Århus . Tlf. 13 22 13

Alt i tobak – vine – spirituosa

Stort udvalg i rygeartikler

ÅRHUS MINI-TRANSPORT

Små og store varevogne

Kørsel efter taxameter

Radiodirigerede vogne

Altid en vogn til Deres behov

Rutinerede chauffører

Hurtigste transport

Ingen transport er for lille

Ingen transport er for stor

Også flytning for private

Døgnvagt – også søndagskørsel

Ring (06) 13 39 99

Festlige feriedage på MALLORCA . . .

– vi kender øen

– Speciale: GEROVITAL-behandling

Ultra rejser

Nørre Allé 76 8000 Århus C.

tlf. (06) 13 50 88

Vi anbefaler . . .

BEAUX-ART

KUNST & ANTIK

Thorvaldsensgade 19 – Århus – 12 52 03

Stort udvalg i gaveartikler i alle prislag.

Billeder indrammes. Kig ind – det De

ikke ser i vinduet har vi indenfor.

Åben kl. 13–17.30, fredag kl. 13–19

Spis frugt fra

JOHS. CHRISTENSENS EFTF.

v/ Benneschou Nielsen

Vesterbrogade 16 . Århus . 12 80 95

Alt i årstidens friske frugter og
grøntsager

Kun én kvalitet – den bedste

Fodtøj til hele familien

– så ind til

SKOBORGEN

Frederiks Allé 160

Telf. 12 04 23

VERI SKO

Veri-Center

Telf. 17 52 23

LIBO SKO

Silkeborgvej 226

Telf. 15 71 85

Etatens funktionærer handler hos

FIRMA LILLELUND

v/ Dan Sørensen

Nørregade 55 . Århus

tlf. 12 06 89 – 12 26 06

Alt til hus, have og hobby

Glas og porcelæn

Stort udvalg i gaveartikler

Vær prisbevidst – gå i

DELIKATESSEN

ved slagtermester H. Jensen

Otto Rudsgade 47 - Århus

Telefon 16 87 61

Flæsk, kød og hjemmelavet pålæg

Møre oksestege – Vi har altid et godt

tilbud til fryseren

KØB DET BEDSTE – DET GØR VI !

FJERNSYNS SERVICE

Jægergårdsgade 102–104 – Århus

Telefon 13 29 33 – 13 26 57

Fast pris for reparation

Rabat til pensionister

Vi har Arena som hovedforhandling i

Stor-Århus

For at besvare dette så neutralt som muligt er en række historiske værker konsulteret, og der kan på basis heraf sammendrages følgende, der burde dække emnet næstbedst.

Det bedste ville være gennemgang af tyske krigsarkiver, hvis sådanne findes.

Tidsfaktoren udskyder under alle omstændigheder denne sidstnævnte løsning.

Tyskland havde allerede før første verdenskrig regnet med mulighed for krigeriske forviklinger på nordflanken, og banelinien Flensburg-Vamdrup var med henblik herpå udbygget med bl. a. lange ramper. Det samme gjaldt iøvrigt også i nogen grad vestbanen.

Bygningen af den overvejende strategisk bestemte østkystbane over Åbenrå – Genner – Diernæs – Haderslev – Sommersted blev ikke en realitet, kun oplagte planer. Disse planer blev med krigsudbruddet stillet i bero.

Verdenskrigens udbrud foruroligede befolkningen, ville England nu lave landgang i Esbjerg?

Dog, det neutrale Danmark forblev neutralt, IX korps kunne sendes til vestfronten, Landwehr og Landsturm alene klare bevogtningen af nordgrænsen.

IX reservekorps blev dog tilbageholdt til udgangen af septbr. 1914. Vi kan så springe frem helt til det af militær alvor prægede år 1916. Bl. a. Skaerakslaget bragte atter nordflanken i søgelyset, og for at sikre denne front ved hjælp af færrest mulige soldater, fik generalkommandoen for IX armékorps i Altona i begyndelsen af september 1916 ordre til at etablere sikkerhedsstilling Nord.

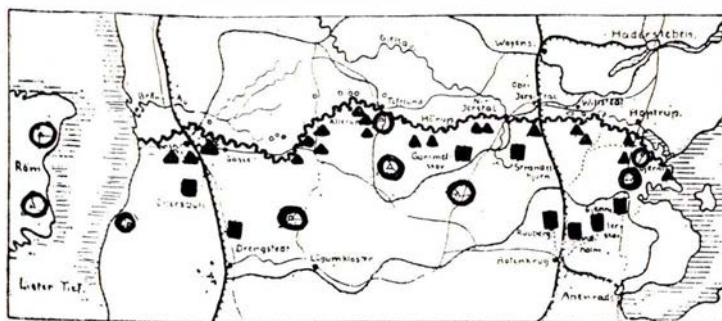
Planerne havde da alt længe ligget klar, den dybe dal mellem Vedsted (Slukefter station) og Hoptrop, med sine søer og beherskende højder gav gode muligheder.

I det flade vest kunne årene nyttiggøres.

Den militære usikkerhed bevirkede, at der med stor energi toges fat på udbygning af et allerede i fredstid med baner og veje godt forsynet opland.

17.9.1916 indfandt pionererne sig i landsbyerne og blev garnisoneret dér.

Straks blev der taget fat på afmærkning osv., og de mindre arbejder var hurtigt færdige, de større først i løbet af 1917.

Skyttegravslinie.
Løt feltartilleri.
Svært feltartilleri.
Signalstation.

Illustration 2.

Generelt gjaldt det, at der blev foretaget omfattende afspærringer, samt at der blev gjort alt for at holde arbejdet skjult. Dette medførte bl. a., at der kun tilflød de danske myndigheder få oplysninger om, hvad der foregik. Mest gennem de flygtninge, der kom over grænsen.

Udbygningen af stillingerne blev lettet af det foran nævnte tætte banenet.

Både rigsbanerne og de syd for stillingerne liggende amtsbaner. Over Jersdal – Toftlund hhv. Åbenrå – Løgumkloster blev inddraget.

I løbet af vinteren 1916–17 blev der bygget 700–800 befæstninger. Der var 3 rækker af disse. Forrest skyttegrave med løt feltartilleri, dernæst 1–2 km tilbage – grave med betonstillinger samt feltartilleri. Endelig lå nær banerne den tredje linie, det svære artilleri, der bl. a. bestod af 24 cm kanoner, tildels fra ældre krigsskibe. Ved nævnte beliggenhed nær banerne var der mulighed for at føre feltbaner frem.

Indhøstede erfaringer fra den hidtidige del af krigen blev i rigt mål taget i anvendelse, og linien blev karakteriseret som noget meget avanceret. Bygget med tysk grundighed.

Således blev der i sommeren 1923 anvendt ikke mindre end 50.000 kg sprængstof ved de sprængninger, hvormed den danske hær søgte at fjerne krigens reminiscenser i den nu danske landsdel.

Feltbanerne førte ikke alene til det svære artilleri, men også til mellemlini-

ernes befæstninger, og der var – der henvises her til ill. 1 – tale om en række baner af forskellig sporvidde.

Som arbejdskraft anvendtes i meget stor udstrækning straffefanger, der vel nok opnåede en farefri tilværelse i relation til fronten, men absolut ikke en problemfri tilværelse, idet arbejdsforhold, føde osv. lod endog meget tilbage at ønske.

Det kan tilføjes, at der, trods omfattende bortsprængninger i årene 1922–25 stadig er masser af bunkersrester (Understande) tilbage.

For nogle læsere måske for meget historisk stof, men den særprægede baneforms særprægede linieføring, drift, trafik m.v. kræver faktisk et indgående kendskab til disse forudsætninger.

Herefter til de enkelte baneanlæg, beskrevet hver for sig, idet der, som også tidligere nævnt, er stor afstand imellem det, der kan oplyses for banerne indbyrdes.

For enkelte næsten intet, fra andre næsten alt for meget.

For at starte i et hjørne begynder vi med den ca. 7 km lange bane fra Åbenrå Amtsbaner, 1 km øst for Hovslund, til Skovby.

Pladsen gør dog, at denne beskrivelse må vente til næste nummer af bladet.

(fortsættes)

Århus og omegn

VESTBYENS BLOMSTER

Jens Baggesensvej 40 - Århus
Telefon 16 68 67

Alt i årstidens friske planter og afskårne blomster. Fikse visitbuketter

ARNE SØNDERGAARD-LARSEN

Tandlæge

Kons. 9-17, lørdag 8-11

Ingasvej 57 . 8220 Brabrand . 26 18 83

Kig ind i REN KOST

Vi gør alt, hvad vi kan, for at skaffe
Rene grøntsager - rene kornprodukter
rene safter - rene frugter
Aut. Demeterforhandler

Biologisk Dynamisk Produkter

ved Bodil Hald

Jyllands Allé 10 - Århus - Tlf. 14 82 28

Det store udvalg i moderne tæppe-
belægning finder vi hos

J. L. TÆPPER

Åboulevarden 51 . 8000 Århus C.
Telefon (06) 13 99 32

NB. Vor fuldt monterede prøvevogn
kommer også gerne hos Dem og
afgiver tilbud uden forbindende.

CIGARFORRETNINGEN

v/ E. J. Hansen

Ny Munkegade 40 . Århus . tlf. 13 56 53

Fører alt i snus - skrå - kardus -
kolde øl - vin - cigarer og tobak
Aut. tipsforhandler

»Køb kun det bedste - det gør vi«

MATHIESENS KØDFORSYNING

(Frislevs Eftf.)

Sct. Pauls Plads 17 . Århus . 12 17 44

1 kl.s kød, flæsk samt hjemmel. pålæg
og salater. Prøv vor gode medister

Ind til

B P - LANGENÆS

ved Erik Damm

Langenæs Allé 14 - Århus - Tlf. 145484

Spec.: Dækservice - Husk vor velassor-
terede kiosk. Åbent fra kl. 7.00-22.00

Spis sundt fra

FRUGTHUSET

Jordbrovej 23 - Århus - Tlf. 16 92 35

Alt i årstidens friske frugter og
grøntsager
Blomster og planter

Vore damer anbefales

DAMEFRISØR ELSE WARMING

Skovbjergvej 2 A . Højbjerg . 273443

Alt indenfor moderne hårpleje
Personlig betjening - billige priser

Vore funktionærer handler hos
den rigtige slagter . . .

HENRY NIELSENS EFTF.

v/ Peter Sørensen

Silkeborgvej 228 . 8230 Åbyhøj

Tlf. (06) 15 12 81

1. kl.s kød, flæsk, hj.lavet pålæg
Prøv vor lækre medisterpølse og
leverpostej. Velhængte og møre
oksestege

Vi handler i

SLAGTERFORRETNINGEN

ved Nygaard Mathiesen

Fynsgade 8 - Århus

Altid 1. kl.s kød, flæsk samt hjemme-
lavet pålæg og salater.

Prøv vor grove medister

Telefon 13 53 17

Specialforretningen med det førende
udvalg

STÖCKLER GARDINER

- lige i centrum -

Guldsmedegade 30 - Århus

Telefon 19 02 44

Kør ind til

TEXACO SERVICE STATION

Rosenhøj 30 - Viby J. - Tlf. 29 19 91

Benzin - olie - vask - smøring
Hurtig og fagmæssig betjening
Husk at bestille tid og husk vor ekstra
service for den travle bilist hver tors-
dag aften. Smøring og olieskift til kl. 20

Kør ind til - - -

CHEVRON

Ryvej 22 . Hasle . tlf. 15 57 56

Benzin - Olie - Quick service

Mod. fuldautomatiske vaskemaskiner

Dækkontrol - Batterikontrol

Lygtekontrol

Motto: Vi er ikke tilfreds, før De er det

Ny indehaver: Bent Jensen

Besøg og gør Deres indkøb i

BLOMSTERKROGEN

hj. af Høgevej og Ekkodalen - Århus

Altid friske blomster - moderne binderi

Spec.: Kranse og båretbuketter.

Bestillinger modtages på alle slags
dekorationer. - Vi sender også gerne

Deres blomsterhilsen udenbys

Tlf. 16 17 33

Lystrup

Køb kød hos den rigtige slagter

LYSTRUP SLAGTERFORRETNING

Bygaden 18 . Lystrup . tlf. 22 10 23

Kød - Flæsk - hj.lavet medisterpølse
Leverpostej - Pålæg

Altid et godt tilbud på hele eller halve
bacongrise. Det er os med det møre
oksekød til alle formål.

Lukker mandag kl. 13 - lørdag kl. 12

Kør ind til

GULF SERVICESTATION

v/ Sten Pedersen

Lystrupvej 221 . Lystrup . tlf. 22 13 46

Benzin - Olie - Vask - Smøring

Stort udvalg i autoudstyr

Quick service udføres

Hornslet

Tandlæge

O. LARSEN

Alpevej 16 . Hornslet . (06) 99 48 66

Konsultation 9-16 samt efter aftale

Grenå

Vi handler i . . .

PARKERINGSPLADSENS KIOSK

v/ Sv. Aa. Andersen

Torvet . Grenå . tlf. 32 24 90

Aviser, uge- og månedsblade samt stort
udvalg i tobaksvarer og konfekturer

FOTOHOBBY

KNEB OG TRICKS

Indkopiering

Fejl og mangler ved negativet kan, som vi har set, i stor udstrækning rettes under forstørrelsesarbejdet, men det gælder ikke blot eksponerings- og fremkaldningsfejle, også selve motivet kan komme til at trænge til forandring og forbedringer. Mindre tiltalende partier kan ved enkel montage udskiftes med æstetisk tiltalende partier, forgrund og billedtekster kan indkopieres, man kan spøge og lyve de værste historier sammen. Der er ikke noget i vejen for, at en forgrund med gondoler fra et Venedignegativ kan kopieres sammen med en baggrund fra Sortedamsøen.

Sådanne billeder bør dog ikke anvendes, hvor der stilles fordringer til sandfærdigheden. Den svenske turistforening kræver f. eks. »ægte« billeder i sine konkurrencer og tillader ikke engang indkopiering af skyer. At en sky kan forbedre kompositionen er imidlertid ubestrideligt, og har du et godt landskabsbillede med en kedelig baggrund (himmel), måske med telefontråde, så lav billedet om efter følgende anvisning. Det er faktisk lettere end jeg kan beskrive det.

Indkopiering af skyer

Begynd med landskabsnegativet, og indstil skarpheden og udsnit på sædvanlig måde. Derefter må afmaskningsrammen ikke forskubbes og skarphedsindstillingen ikke ændres. Hvis rammen glider for let på bundbrættet, betaler det sig at klæbe nogle bløde gummiskiver på dens underside.

Læg en plan og ren glasplade ca. 3 cm over afmaskningsrammen. Det behøver ikke være en spejlglasplade. Den kan hvile på nogle bøger eller træklodser e. l. Oven på glaspladen lægges et ark tykt tegnepapir. Tænd forstørrelseslyset, og tegn landskabets kontur op på papiret. Husk at skarphedsindstillingen ikke må ændres. Billedet på pa-

Portrætter – Brudepar – Børn –
Selskaber – Sort/hvid og farve
Kameraer – Smalfilm – Film – Tilbehør
Fremkaldelse af alle filmtyper

Fotograf og Fotohandel

KJELD SMED

Nørregade . Bjerringbro . (06) 68 12 11

Når det gælder køb af foto samt tilbehør, anbefaler vi et besøg i den nye specialforretning

FORREST FOTO

Valdemarsgade 26 – Århus – Tlf. 136746
Bliv medlem af Fotoklubben »Rasmus«
(årligt kontingent kr. 10,-) og opnå
bl. a. kontante fordele.

Når det gælder selskabsfoto, så gå til

Fotograf Leif Tychsen

Adelgade 2 . Skanderborg . tlf. 52 16 58

– KOMMER OVER ALT –

Farvefilm modtages til fremkaldning

piret synes diffust, men det er skarpt nok til at tegne efter.

Man må tegne omhyggeligt, men ikke pedantisk. Hvis nogle trægrene rager op over horisonten, følger man kun hovedkonturerne. Jo kortere afstand der er mellem glaspladen og rammen, des større omhu må der til og ligeledes fordres der stor omhu når der afblændes stærkt.

Afstanden mellem masken og forstørrelsespapiret bevirker, at man får en blød overgang mellem de to negative, og ved korrekt udført afmaskning ser man ikke overgangen.

Vi har imidlertid foregrebet begivenhedernes gang. Tegnepapiret klippes nu over efter den tegnede horisont, og først nu kan vi tale om masker. Man kan klippe maskerne ud med en broderesaks, men endnu bedre er det at

skære dem ud med en skarp, spids kniv. Læg papiret på et stykke pap, og skær ved at holde kniven stille, mens papiret skubbes frem som en træplade mod en båndsav. Mindre grene tegner sig som regel som silhuet mod himlen. Man kan lade en »tange« stå om dem i landskabsmaskens nederste del. En forudsætning er, at landskabsnegativets himmel er så tæt, at der ikke opstår nogen nævneværdig sværtning.

Læg nu et stykke forstørrelsespapir i rammen, forsigtigt, så den ikke skubbes. Drej dørfilteret for, tænd lyset og læg maskerne på plads. Når de ligger rigtigt, så befæst dem f. eks. med klemmer i hver side. Buler de, så læg vægte på, så de ligger tæt mod glaspladen.

Fjern så den nederste maske og eksponer landskabet. Eksponeringstiden er konstateret i forvejen ved hjælp af prøvestrimler, både for landskabet og for skyerne. Dæk derefter landskabet af med den nederste maske, og fjern den øverste. Med rødfilteret foran udskiftes negativet med skyenegativet, og skubbes på plads. Dette bør ske ved kun at flytte på negativholderen. Begyndere lader sig ofte friste til at flytte på masken eller rammen, men han opdager snart hvad følgen heraf bliver. Drej filteret fra, eksponer skyerne, og billedet er færdigt til fremkaldelse.

Det er ikke ligegyldigt, hvilket skyenegativ man vælger. Et landskab der belyses fra venstre, kan naturligvis ikke forenes med et skyenegativ der belyses fra højre. Men det er jo let at spejlvende skyerne. Sværere er det for den ikke sagkyndige at afgøre, om en sky egner sig set fra et meteorologisk synspunkt. (fortsættes)

MØDESTED

Søndag den 24. november

Dansk Jernbane-Klub afholder udflugt på Høng-Tølløse Jernbane med OHJ-damplokomotiv nr. 38. Særtog afg.

Det førende udvalg i
Radio – TV og båndoptagere
finder vi i den nye specialforretning

KOK RADIO & TV

M. P. Bruunsgade 43 . Århus . (06) 19 00 11

– – – et hanefjed foran

Etatens folk anbefales

Skanderborg Køkkencenter

Voldvej 21 . Skanderborg . (06) 52 03 08

Nyt køkken er billigere end De tror –
få et uforbindende tilbud

Alt i vinduer, glas, lofts- og vægpaneler
Åben daglig kl. 9–17.30, fredag til kl. 20
Aften tlf. (06) 94 42 71 – 84 65 73

Fredericia

Det betaler sig at købe ind hos ...

E-K MARKED

Vesterbrogade 30 . Fredericia
Telefon 92 63 24

Vi kører til ...

TEXACO SERVICE

ved mekaniker Edmund Andersen
Vejlevej 22 - Fredericia - Tlf. 92 58 48
Benzin - olie - vask - smøring - auto-
udstyr - Spec.: Dæk- og batteriservice

Se Møbel-Udstillingen på

Vesterbrogade 10
Møbler lavet i håndværksmæssig ud-
førelse sælges direkte fra fabrik -
ingen fordyrende mellemlid.

NIELS H. KLAUSEN

Polstermøbelfabrik
6. Julivej 15 - Fredericia - tlf. 92 27 44

NORGESGADES CAFETERIA

Norgesgade - Fredericia - tlf. 92 37 39
Hver dag varm middagsret -
lækkert smørrebrød - grill-retter -
bøfsandwich - hot-dog m. m.
Altid frisklavet kaffe
NB! Vi åbner kl. 7.30

Vi handler i ...

SOL-ISBAR

ved Jytte Vestergaard
Jyllandsgade 65 . Fredericia . 92 24 60
**Stort udvalg af chokolade og konfekturer
samt gaveæsker**
Spec.: »Gammeldaws isvafler«

Følg Gulfstrømmen til ...

GULF SERVICE

Mogens Espensen
Vejlevej - Fredericia - Tlf. 92 55 25
Quick-service samt reparationer udfø-
res - Spec.: Dækservice - Dæk til ca.
1/2 pris (nygummierede)

F. D. VASK

Vendersgade 63 . Fredericia
Telefon 92 11 55
Nummeret for moderne tøjhygiejne
Såvel vask som kemisk rens og pres
NB. Vi henter og bringer gerne

Briller køber vi hos ...

BRILLE CENTRUM

Danmarksgade 20
7000 FREDERICIA-Tlf. (05)924630

Centret for moderne optik

Gulvtæpper!

Vort motto: Intet overflødigt spild.
De betaler kun for det areal, De skal
bruge.

A 10 TÆPPER

Treldevej 46 - Fredericia - 92 99 57

Har De noget, der skal bringes, flyttes
eller fjernes, så ring til

BUDCENTRALEN

Telefon 92 67 17 - Fredericia

De får en hurtig og reel betjening
til mindste dagspris

DELIKATESSEN

v/ Ingrid og Bill Mathiesen
Havepladsvej 154 . Fredericia
tlf. 92 25 08

Alt i hjemmelavede specialiteter samt
1. kl.s kød og flæsk

Bestilling modtages på selskabssmørre-
brød eller vor dejlige platte,
som vi bringer til Dem efter ønske

FREDERICIA UDLEJNING

ved Jens P. Olsen
Kongensgade 20 . Fredericia
Telefon 92 48 80

Alt i maskin- og håndværktøj - Taljer -
Donkrafte - Stiger - Havefræsere m. m.
Til afdækning har vi såvel nye som
brugte presenninger

RYE PETERSENS VINHANDEL
Danmarksgade 38 . Fredericia
Telefon 92 42 33

Alle former for moderne gulvbelægning
- vægbeklædning samt tæpper for den
kræse køber, finder man hos

TREKANTENS GULVBELÆGNING

Kongensgade 20 . Fredericia
Tlf. 92 74 98 . 95 73 82
Åben 12-17

Ind til ...

B P - ERRITSØ

ved H. Olsen
Telefon 95 24 88

NB. Besøg vort værksted for testning
af bilen ...

Lad vaske og rulle hos ...

TEXTIL-SERVICE

Købmagergade 51 - Fredericia
Telefon 92 72 08

VÅD VASK - FÆRDIG VASK

Stedet for moderne hårpleje,
så gå til ...

SALON »LILLIAN«

ved Lillian Hansen
Nymarksvej 2 - Fredericia
Telefon 92 57 85

Det store udvalg i bøger, blade,
mønter, plader og bånd finder vi hos

FREDERICIA ANTIKVARIAT

ved Jørgen Fjor
Danmarksgade 50 - Tlf. 92 78 30

Vejle

Der er go' gang i ure fra ...

URE & OPTIK

ved Iver Juhl
Nørrebrogade - Vejle - Tlf. 82 20 71
Stort udvalg i de førende mærker
1. kl.s reparationer udføres
Fagmæssig garanti

Stedet for moderne hårpleje ...

Salon MADEMOISELLE

ved Anna Schmidt
Skovgade 25 . Toftebo . Tlf. 82 53 63
Speciale: Hårtoppe og parykker
NB. Lukket hver tirsdag

Følg GULF-strømmen til

GULF service

ved E. Pedersen
Dæmningen 12 . Vejle . Tlf. 82 08 04
Benzin - olie - vask - smøring
Stort udvalg i autotilbehør

Tølløse kl. 9.15, Slagelse ank. 12.45, retur afg. Slagelse kl. 13.10, Høng kl. 13.25-15.15 (frokostpause), ank. Tølløse kl. 16.08. Forbindelse fra København H. kl. 8.04.

Pris for deltagelse fra København H. kr. 65,00, fra Roskilde kr. 55,00 og fra Tølløse kr. 45,00. DJK-medlemmer kr. 5,00 mindre.

Søndag den 27. november kl. 20.00

Helsingør Jernbaneklub afholder ordinær generalforsamling i Folkets Hus, Stengade 23, Helsingør.

Søndag den 1. december

Kolding Lokomotiv Klub kører dampstørtog mellem Åbenrå og Rødekro. Fra Åbenrå afgår toget kl. 14.15, 15.15, 16.15 og 17.15. Fra Rødekro kl. 13.40, 14.40, 15.40 og 16.40.

Togene fremføres af KKK/DSB F 694 og køres i anledning af julemarked, hvortil også julemanden ankommer (naturligvis med tog). For dem, der måtte ønske at køre med fra Lunderskov, vil der herfra blive afgang samme dag kl. 11.45.

Onsdag den 4. december kl. 19.30

Sporvejshistorisk Selskab afholder julemøde med »gammeldaws« andespil med masser af fine præmier. Tag familien med til dette hyggelige møde, der foregår i Frederiksberg Kommunebibliotekets Foredragssal, Solbjergvej 23, 2000 Frederiksberg.

Onsdag den 4. december kl. 19.30

Dansk Jernbane-Klub afholder andespil i Karnappen, Niels Hemmingsens

Gade 10, underetagen, København K. Desuden lotteri samt anden juleunderholdning.

Onsdag den 11. december kl. 19.30

Østsjællands Jernbaneklub holder »Julekomsammen« med diverse »godter« på Køge Bibliotek.

Torsdag den 12. december kl. 19.30

Dansk Jernbane-Klub, Nordjylland, afholder »julestue« i afdelingslokalerne, Forchammersvej 5-7, Ålborg. Tilmelding forud nødvendig.

FRA KLUBBERNE

DSB Skytteforening, København, 25 års jubilæum

Den 14. august fejrede foreningen sin 25 års beståen. I den anledning var der åbent hus i de nyindrettede lokaler med 15 m skydebaner i Godspalæets underetage, hvor der mødte et stort antal af foreningens medlemmer og venner af foreningen, og bestyrelsen kunne med glæde modtage en række flotte gaver og kontante beløb, der alt faldt på et tørt sted, og bestyrelsen benytter lejligheden til at takke for gaverne, der vil blive benyttet fuldt ud i givernes ånd til gavn for foreningens fortsatte arbejde, hvorved medlemmerne kan dygtiggøre sig til konkurrencer i tiden fremover. De nye lokaler gør sit til, at medlemstallet stadig vokser, og øvelserne forsættes i de

Skytteforeningens formand P. K. Pedersen modtager Jernbane-Bladets jubilæumspokal af bladets mangeårige redaktør H. E. Rybro.

Vejle

Bag den gode smag

VESTERBRO'S BAGERI

v/ Hans Svendsen

Vesterbrogade 41 . Vejle . (05) 82 81 82

Alt i lækkert brød og kager

Bestillinger på al slag brød modt. gerne
(Ny indehaver)

Grete og Hans Svendsen

Odder

ARNDT'S

Ure - Specialoptik

Holsteinsgade 7 . Odder . (06) 54 23 13

Odder Brillecenter

Egnens modehus i briller

Gælder det kørekort - så

Henning Nielsens Køreskole

Strandvejen 15 . Saksild . Odder

tlf. 55 82 05

Medlem af Dansk Kørelærer Union

Roslev

Bag den gode smag . . .

Bagermester CARL NIELSEN

Vestergade 1 . Roslev . tlf. 57 10 66

1. kl.s lækkert brød og kager

Prøv vor lækre fødselsdagskringle

Bestillinger på alt slags brød modtages

Ulstrup

Vore funktionærer anbefales

ULSTRUP CAFETERIA

Østergade . Ulstrup . tlf. 46 33 61

God hjemmel. mad - kaffe - lækkert smørrebrød. Her får De maden - uden ventetid - Pensionærer modtages.

Nye indehavere: Turid og Preben

Silkeborg

SILKEBORG SPAREKASSE

Telefon (06) 82 52 66 – Postgiro 78 63
Mandag, tirsdag og onsdag 9.30–16.00
Torsdag 9.30–17.00
Fredag 9.30–19.00

DORTHE KOLONIAL

ved Dorthe Gammelgaard
Jernbanevej 35 – Silkeborg
Alt i kolonial – konserves – vine –
spirituosa samt tobaksvarer
Prøv vor ekstrafine kaffe
Telefon 82 14 55

Vi mødes i ...

EGEPARKENS GRILL-CAFE

Egeparken . Silkeborg . Tlf. 82 15 83
Alt i lækre grill-retter – uden ventetid
Is – Kaffe – Øl – Vand
Vi leverer også ud af huset
(Ny indehaver) Inge og Ib Th. Johansen
Åben fra tirsdag til søndag kl. 11–22

Maden i topklasse

hjorten

-stedet
hvor man
hygger sig

ØL-OG VINSTUE

Tværgade 6 . Silkeborg . (06) 82 93 20
Se vort store spisekort – altid en
lækker søndagsmiddag fra kl. 11–14 og
17–20. Lækre »Hjorteruller« i vildtsauce
– og så er vi hurtige – ingen ventetid –

Hvor etatens folk mødes ...

Restaurant Linie 7 & Trinbrædtet

Borgergade 23 . Silkeborg . 82 77 66

Linie 7 – det er sagen

MIDTJYSK AUTOCENTER

Vestergade 125 . Silkeborg . 82 94 22

1. kl.s reparationer
Opretnig – Rustskader
Fagmæssig og reel behandling

Them

Vil De have fagmæssig betjening

KNUDLUND AUTOCENTER

Reparationer og opretning af alle bil-
mærker med moderne tekniske hjælpe-
midler. Tilbud og overslag på repara-
tioner gives. Smøring, olie, dæk.
Køb og salg af biler.

KURT MIKKELSEN - Industrivej 2
Them - Telefon (06) 84 73 05

Kragelund

Vil De ha' fagmæssig betjening,
så kør til

FELDBAK'S AUTO

Kragelund Møllevej 4 . Kragelund
tlf. (06) 86 71 96

Opretnig – Pladearbejde
Moderne test- og svejseudstyr
Spec.: Simca – Chrysler – Sunbeam

Spentrup

Bag den gode smag

KRINGLEN

ved bagermester Færgemann
Spentrup – Telefon (06) 47 74 01
Alt i lækkert brød og kager
Konfekturer – fine gaveæsker
Husk vor lækre fødselsdagskringle

Vær prisbevidst – kør ind til

UNO-X SERVICE STATION

Mariagervej . Hvidsten . Spentrup
Tlf. (06) 47 73 76
Benzin – Olie – Smøring
1. kl.s reparationer udf. på alle vogne
Fagmæssig og reel behandling
Mekaniker Lars F. Sørensen

Aulum

Skal bilen males ...

Aulum Autoopretning & lakering

v/ Leif Grønning

Industrivej . Aulum . (07) 47 26 40

Alt indenfor autolakering udføres på
såvel personbiler, busser og lastbiler
1. kl.s fagmæssigt arbejde udføres

Herning

DALLS

HERREMAGASIN

Bredgade 27–33 . Herning
HERREHABITTER
Specialitet: topmærket Sterling
Kamgarn – Twist – Trevira

Nyd en god kop kaffe
mens De venter

RUTEBILSTATIONENS KIOSK OG CAFETERIA

ved Tove Akehøj . Herning
Aviser - tobak - chokolade
Hurtig og høflig betjening

Vi handler i

MEJERIUDSALGET

ved Aagaard Olesen
Søndergade 34, Herning. Tlf. 12 06 77
1. kl.s mejeriprodukter – lækkert brød
og kager, kolonialvarer samt øl og vand

Vi spiser på ...

TOUT PRÉT

ved Meta og Magnus Østergård
Østergade 18 . Herning . Telf. 12 30 08
Et godt madsted til rimelige priser

Ikast

Specialforretningen med
det førende udvalg i ungt tøj ...

»FREDERIK«

Strøget 46 . Ikast . Telefon 15 34 25

Bjerringbro

Vær prisbevidste – gå i ...

Søndergades Selvbetjening

Bjerringbro – Tlf. 68 10 33
Alt i kolonial . konserves . spirituosa
konfekturer . tobaksvarer
Stort udvalg i dybfrost

Diner transportable –
lad os tage besværet – – –

GRILL-HYTTE

v/ Peter Nielsen

Søndergade 53 . Bjerringbro . 68 27 36
Alt i festmiddage, platter, smørrebrød
Har De prøvet vore lækre røgede
kyllinger

nye lokaliteter hver tirsdag og torsdag fra kl. 18.30 og alle er velkommen til at være med.

Duedal.

Dansk Jernbaneforbund kunne den 23. oktober fejre sin 75-årige beståen. Som fagforbund for den største gruppe indenfor DSBs personale er det i dag en forening, som man regner med, og som gennem årene har haft en afgørende indflydelse på de bestemmelser, der i DSBs ledelse er truffet.

Jubilæet blev fejret med en reception i Folkets Hus i København. Rundt omkring i landet fejrede man ligeledes det runde tal med jubilæumsfester for personalet. Yderligere blev der givet koncert i Enghaveparken i København på jubilæumsdagen af et jernbaneorkester.

Frimærkeklubben DSB fejrer 25 års jubilæum

Den 23. november kan Frimærkeklubben DSB, som den ældste filatelistklub indenfor etaten, fejre sin 25 års stiftelsesdag.

Klubben begyndte sit virke i det små med 17 medlemmer, fortrinsvis blandt københavnske jernbanemænd. Gennem årene har vi arbejdet os støt og roligt frem, så vi i jubilæumsåret kan mønstre ca. 150 medlemmer af alle kategorier fordelt over hele landet. Vi har således medlemmer i 23 byer udenfor det nu udvidede S-baneområde.

Gennem vort medlemsskab af Samarbejdende Frimærkeforeninger – S.F. – har vi deltaget i følgende udstillinger: Caritas 1953, Posten 1956, Filex 1958, F.F.F.-udstillingerne 1960 og 65, Frimærkets dag 1964 samt Folcophil 1970.

Vi holder møde den 1. onsdag og 3. torsdag i hver måned fra september til maj kl. 19.00 i marketenderiet København H. Vi har altid et vekslende program med bytte, auktioner, film, foredrag etc. foruden vor landsdækkende dubletcirkulation. Vi hygger os med frimærker, vin og andespil samt jule- og afslutningsaftener. Altsammen med til at skabe den aktivitet som en klub skal have.

Vort kontingent på 20,00 kr. pr. år hører vist til blandt de laveste nogen klub kan præstere, hvilket specielt mange af vore provinsmedlemmer har givet udtryk for tilfredshed med.

Selv om vi gennem årene godt har mærket, at netop vore medlemmer har skiftende tjenester, og at det kan være svært at konkurrere med lokalforeninger, har vi en ret god mødedeltagelse

og dubletcirkulation. Vi vil gøre vort til, at vore aktiviteter skal blive endnu bedre.

Startede vi i det små, og var de første år svære, så har klubben gennem disse år bevist sin eksistensberettigelse som en fritidsorganisation for alle ved DSB som samler på frimærker.

Har du lyst til at være med, er du velkommen til at kontakte undertegnede.

John E. Larsen
Sdr. Fasanvej 80 A
2500 Valby

Eller hvis vejen falder forbi: Uniformslageret, Hovedlager 40, København.

DØDSFALD

Stationsforstander L. M. Holm
Nørresundby 1939–49, 95
Lokomotivfører J. M. Lydersen
fh Århus, 94
Lokomotivfyrbøder M. Pedersen
fh VVGJ, Vejle, 88
Overportør C. H. Hansen
fh. Kbhvn. Gb., 84
Lokomotivfører C. C. Larsen (Brylle)
fh Fredericia, 78
Trafikkontrollør H. O. Lauritsen
fh Ringe, 77
Jernbanearb. A. J. K. Nielsen
fh Sønderborg, 77
Jernbanearbejder R. K. Nielsen
fh Randers, 74
Lokomotivfører A. Thorsen
fh Helgoland, 72
Lokomotivfører K. V. Hejnfelt
fh Svendborg, 71
Rejsebureauuførstander P. F. Kruse
fh Århus, 70
Lokomotivfører R. S. Nielsen
ddt Fredericia, 69
Rutebilchauffør E. M. K. Sørensen
Rutebiltj. Valby, 68
Baneformand J. M. Pedersen
fh AP Sæby, 68
Lokomotivfører O. A. K. Sørensen
ddt Helgoland, 67
Lokomotivfører H. A. M. Christensen
fh Nyborg, 67
O-motormand P. G. Nielsen
Havnegade, 62
Ledvogter J. P. Larsen
fh Frederikshavn, 62
Lokomotivfører S. A. Andersen
fh Århus, 58
Kontorassistent S. K. Kalberg
fh Lokomotivf. Århus, 56

Horsens

Gå Ikke forgæves – gå til

I D E A L

Damekonfektion også for den modne kvinde. Spec.: Skind og pelsrensning
Gronnegade 11 A – Horsens
Telf. (05) 62 56 74

Vi handler i

TOBAKSFORRETNINGEN

v/ Niels Jørgensen
Sønderbrogade 51 . Horsens . 62 27 99
Alt indenfor cigarer, cigaretter, tobak,
dag- og ugeblade
Vin og spirituosa.

Bilreparationer er en tillidssag –
så derfor

LUNDVEJENS AUTO

Tyrsted . 8700 Horsens . (05) 61 05 50
Reparationer . Autoopretning . Smøring
m. m. til fornuftige priser
Få et tilbud

Skanderborg

Det store udvalg i legetøj – hobby
samt musik – finder De hos . . .

»TANTE LILLI«

Adelgade 64 . Skanderborg
Telefon 52 05 62

Østbirk

Bag den gode smag

ASGERS BAGERI

Storegade . Østbirk . Telf. 78 10 28
Alt i lækkert brød og kager
Prøv vor lækre fødselsdagskringle

Hammel

Vore damer går i

SALON MINI

Bogfinkevej 1 . Hammel . (06) 96 25 67
Alt indenfor moderne hårpleje
Hurtig og venlig betjening
Velkommen i »Salon Mini«
Ruth Andreasen

Låsby

Vær prisbevidst smyk Deres hjem fra
LAVPRIS BOLIG NYT
Gl. Silkeborgvej . Låsby . tlf. 95 12 52
Moderne møbler – til absolutte
bundpriser – Kig ind og se vort udvalg
Ingelise og Harry Simonsen
Kun mod kontant

Randers

Midtjyllands største tæppemarked –
Danmarks laveste priser

Yderst på Mariagervej . 8900 Randers
Telefon (06) 43 59 11

– så velkommen til tæppemarked –
De er sikker på et godt køb . . .

Vi handler hos

Købmand EGON SCHOUS EFTF.

v/ Ilse Davidsen

Tindbæk . Randers . Tlf. (06) 45 10 80

Kolonial – Konserves – Tobaksvarer

Øl – Vand – Spirituosa

Det er os med den gode kaffe

Det store udvalg i instrumenter, noder
samt tilbehør finder vi hos . . .

RANDERS MUSIK

ved Leif Bertelsen

Vestergade 13 - Randers - Tlf. 43 42 66

Vi kører til

K K K AUTOSERVICE

Kertemindevej 1 - Randers

Telefon 43 29 16

Alt i service, reparation og skader

Kurt Petersen - Kurt Fahlberg

Knud Risgaard Mortensen

Følg GULFSTRØMMEN til

GULF service

ved R. Sollok Mortensen

Strømmen 26 - Randers - Tlf. 42 30 04

Benzin - Olieskift - Smøring

Autoudstyr - Quick-vask

Autoreparationer udføres

Forkort rejsen med en

lommeroman fra . . .

MARIAGERVEJENS KIOSK

v/ Gretha og Verner Balsby

Mariagervej 106 - Randers - 42 62 28

Aviser - Uge- og månedsblade samt

alt i papirartikler

Stedet for moderne hårpleje . . .

ROTHMANNS DAMESALON

ved Bodil Østergaard

Nyvej 21 - Randers - Tlf. 42 28 87

1. kl.s individuel hårpleje udføres

Stevnstrup

Vi handler i

STEVNSTRUP BRØDUDSALG

ved LIS FRANDSEN - Stevnstrup

Telefon 46 71 80

Alt i lækkert brød og kager - konfek-
ture - is

Egå

Få fagmæssig betjening

TEXACO SERVICE

v/Hansen og Eriksen

Skæring Strandvej 4 . Egå . tlf. 22 06 83

Benzin - Olie - Vask - Smøring

1. kl.s reparationer af faglærte

mekanikere - og så er vi hurtige

Øster Tørslev

Bag den gode smag

ØSTER TØRSLEV BAGERI

v/ Frits Hansen

Tlf. (06) 47 60 35

Alt indenfor lækkert brød og kager

Hørning

Lad Deres fester blive en succes
med mad fra

Hørning Diner Transportable

Langgade 18 . Hørning . (06) 49 43 38

Middage - anretninger - smørrebrød

Kransekage - vin - øl til populære

priser - ring og få et godt tilbud

Løgstrup

Løgstrup Blikkenslagerforretning

og V. V. S.-Center

ved Leif Andersen

Skivevej 180 - Løgstrup

Telefon (06) 62 20 62

Alt i nyt - såvel som reparationer

Indhent venligst tilbud

Tilbud gives uden forbindelse

Hobro

Vi handler hos

KØBMAND BORUP

Handest Frikøb . Hobro . tlf. 45 22 14

Alt i kolonial - konserves - tobaksvarer

vin - øl - spirituosa

Købmanden med den gode kaffe

Smyk Deres hjem med . . .

HOBRO BLYRUDER

Jernbanegade 1 - Tlf. 52 28 30

Blylamper føres i flere modeller

Kig ind og få et godt tilbud uden

forbindende

Få mere for pengene - gå i

TØJ SHOP'EN

Hannerupvej . Hørby . Tlf. (08) 52 14 80

Nattøj til piger og drenge i alle aldre

Smart undertøj - Alt til baby

Stoffer til ethvert formål - Lynlåse -

Knapper - Kig ind og se vort store udv.

Gælder det nye dæk . . .

HOBRO DÆKSERVICE

Hostrupvej 68 . Hobro . tlf. 52 26 90

1. kl.s salg og service til konkurrence-
dygtige priser

Vi har dæk til alle vogne

Kør til

MØLLERS AUTO

Løgstørvej . Hørby-Hobro . tlf. 52 05 31

Benzin - Olie

1. kl.s autoværksted - reel behandling

udføres af fagfolk - på alle vogntyper

Kør ind til

UNO-X SERVICE STATION

ved A. Therkelsen

Skivevej - Hobro - Tlf. (08) 52 19 42

Benzin - Olie - Smøring - Autoudstyr

Vi er bare billigere - 1. kl.s betjening

Langå

Bag den gode smag

MØNSTERBAGERIET

Bredgade 50 . Langå . tlf. 46 10 07

1. kl.s lækkert brød og kager

Bestilling på alt slags brød modtages

BOGHJØRNET

En rigtig FREMAD-KVARTET
der overgår sig selv . . .

Igen i dette efterår beviser Fremad, at den socialt engagerende roman lever, trods alle påstande om at forfatterne sidder i det såkaldte »elfenbens-tårn« uden at interessere sig for dagens mennesker og deres problemer i hverdagen.

Martha Christensens »Som de vil ha dig« bringer os tæt ind på konflikterne mellem lærere og elever på et ungdomshjem, og viser os at kløfterne går på tværs mellem grupperne. En social roman af høj læseværdighed.

Spændende Flemming Madsen

Flemming Madsen fortæller i »Systemet« om en lille dansk bys genvordigheder i en tid, hvor virksomhedslukninger og fallitter truer – og hvor følelserne let kommer i kog og gør demokratiets repræsentanter livet surt. – Et spændende billede af lille-samfundet, der spejler hele samfundets problemstilling.

Henning Ipsen har også hentet sit emne i den lille by. Han beretter om »David Bismarck og hans fantasifulde familie« så humorfyldt og præcist, at enhver kan genkende dele af sig selv i skildringen af familielivet i sorg og glæde – og i dagligt trummerum.

Ørums største roman

Og endelig synes det som om Poul Ørum overgår sig selv i årets store roman på 350 sider, hvor hans opdagerpar bliver sat til at udrede hændelserne omkring et mord i en fynsk provinsby – og her finder ikke blot mystik, men frem for alt menneskelige problemer, skabt af nutid og fortid. Ørums mange læsere har mange gode læsetimer i vente med »Kun sandheden«.

De sidste kannibaler

Blandt Fremads efterårsnyheder vil rejselystne glæde sig over Arne Falk-Rønnes spændende beretning om hans seneste ophold på »Kannibalernes Ny Guinea«, hvor han præsenterer et galleri af krokodillejægere, missionærer og guldgravere samt vel de sidste kannibaler på vor klode. Mange farvebilleder bekræfter hans skildringer.

Hvordan levede de første mennesker her på jorden? Svaret gives af den berømte ekspert i fortidshistorie, J. Jelinek, der i »De første mennesker« på

Vi anbefaler

Vestergades Boghandel

v/ Jørn Kristensen

Vestergade 16 . Ålestrup . (08) 64 18 37

Bøger – Papir – Kontorartikler

560 tætpakkede sider beretter en eventyrlig historie – vor fortids historie.

Millionforretningen professionel fodbold

Det er faktisk sjældent, at der udkommer væsentlige bøger om idræt her i landet, fortsat fra beretninger om en og anden stjerne. Derfor er Hunter Davies »Kong fodbold« en oplevelse for både de aktive, de mange tilskuere og de hundredtusinder der følger fodbold i TV. Forfatteren har som en flue på væggen fulgt det store engelske hold, Tottenham Hotspurs, gennem en hel sæson – og skabt en rapport om millionforretningen professionel fodbold. – Det er en bog om fortvivlelse, nerver og raserianfald hos spillere og ledere, om fodboldmillionærer og de, der kun er reserver osv. Både tilhængere og modstandere af top-idræt vil sluge bogen.

Spektrum

Paperbacksserien.

Maj Sjöwall og Per Wahlöö

Politimorderen.

308 sider, kr. 27,50.

Som så mange elskere af en god krimi, synes jeg det er herligt at en spændende og læseværdig roman i denne genre kan købes for kr. 27,50. I Henning Ipsens oversættelse har vi nu fået det svenske forfatterpars seneste roman, POLITIMORDEREN. En stor del af handlingen foregår lige på den anden side sundet, i det sydligste Skåne. Af den grund skal man imidlertid ikke savne vor ven Martin Beck fra Stockholm. Sammen med en kollega må han den lange vej til Sydsåne for at deltage i eftersøgningen af en forsvunden kvinde. Ved et tilfælde sker der et dødsfald blandt det lokale politis medarbejdere, og så har vi to sagers opklaring at deltage i. Spændende og velskrevet som vanligt! Og stadig med politiets arbejde set indefra.

v. j.

Meter Gauge Railways of South and East Switzerland.

264 sider, ill. David & Charles, Newton Abbot, Devon. £ 5,25.

Er det nu ikke utroligt Metersporede baner i den sydøstlige del af Schweiz.

Er der virkelig noget at skrive om? Endsige en hel bog? Ja, så bestemt, endda særdeles fornemme baner med både gods- og persontrafik. Bogen er en værdifuld rejseguide, og den giver i de desværre for fåtallige billeder nogle gode indtryk af de helt specielle schweiziske forhold, der er et drømmeland for baner, når de først er anlagt.

Diverse tyske køreplaner m. v.

Ritzau KG, Postfach 304,

D-8910 Landsberg.

Genoptryk af gamle tyske køreplaner er blevet en god forretning, og det er da også interessant historisk stof. Hvad siger De f.eks. til en køreplan fra 1939, den sidste fredssommer, militære ferietog vinteren 1937–38, godstogskøreplan for sommeren 1930, kort over tyske baner ved århundredskiftet, i 1938, hele Europas jernbanenet på kort for flere perioder m. m. m. Det er nogle af de ting, forlaget byder på. Men det bedste er nok simpelthen at skrive efter fortegnelse. Men jeg advarer: Sagerne er ikke gratis, de er til en pris, der taler til den virkelig interesserede. Men det er også dyre sager at fremstille. jas.

Griechenland – Inselwelt.

210 sider, ill.

Griechenland – Festland und Athen.

168 sider, ill.

Budapest, Pussta und Plattensee.

144 sider, ill.

Sizilien.

158 sider, ill.

Golf und Neapel.

144 sider, ill.

Besuch in Polen, Reisetips.

152 sider, ill.

LN-Verlag, Postfach 2238,

D-24 Lübeck 1.

Endnu en række bøger i forlagets serie Kennen und Lernen, alle bøger værdifulde rejseforere for såvel førstegangsbesøgeren som for den, der har tidligere erfaringer. Bøgerne forsøger udelukkende at tilfredsstille turistens umiddelbare behov og prætenderer altså ikke på nogen måde at give landets historie, politiske baggrund eller lignende.

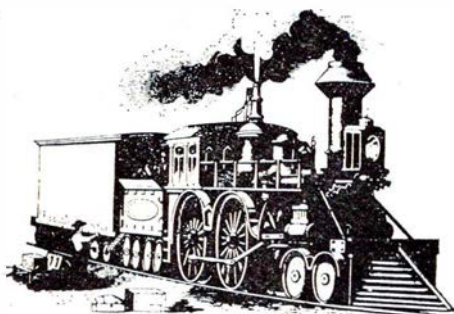
jas.

EFTERÅRS - JOURNALEN

FOLKETINGET ER SOM ET NEDBRUDT TOG

Den sten man ikke kan løfte
lader man ligge

Opsamlet fra kofangeren

Fra hedenold

var det en ufravigelig skik, at de fleste på Gb (Københavns Godsbanegård) havde et tilnavn, der ligefrem var indregistreret i hele hans tilværelse. Så sandelig ikke et såkaldt øgenavn, men en nødvendighed mod personalekaos i en tid, hvor langt de fleste havde navne, der endte på -sen. Derfor fik de et tilnavn til det, der stod på dåbsattesten. Her nævnes i flæng nogle eksemplarer: Børsten, Bror snus, Klør knejt, Sognefogeden, Støvler og skæg, Frederik d. syvende, Jens Arm (han havde været gendarm i sin tid), Røveren (han havde til opgave at modtage ligkister på sporet ved postgården), Sergenten m.fl.

Disse tilnavne blev aldrig egentlig givet, men opstod efterhånden rent spontant, og dette medførte, at når der i en sag – og dem var der jo mange af på så stor og travl en banegård – blev nævnt implicerede både ved navn og tjenestenummer, så måtte skipperen (stf. kaptajn Holm) tilkalde navnekyndig assistance for at få de pågældende identificeret.

En ret nyslået trafikalev var sat til at passe telefon og telegraf i togeksp. på Gb., da et alvorligt rangeruheld på et meget uheldigt tidspunkt pludselig efterlod ham alene på skansen, da bytelefonen ringede, og en knurrende rømning af en iøvrigt ikke ukendt stemme hørtes, hvortil eleven straks

svarede: javel, herr kaptajn. Det var stf. Holm, der ønskede at tale med en af de vagthavende, men da »alles var væk, væk, væk«, spurgte han hvad grunden var dertil, svarede eleven: »Der er nemlig brok i den, herr kaptajn«. Dette svar morede stf. Holm så meget, at han senere ofte spurgte samme elev: – Nå, er der brok i den!? Dette var nok til, at eleven fremtidig havde tilnavnet Malle Brok, et tilnavn, som den dag i dag sidder hos veteraner fra den tid.

— — —
Akkurat som alle vi andre, der også tog vort nom de guerre med, da vi gik.

Dixi.

★

Rygere

– Det er vel nok godt, at jeg er holdt op med at ryge cigaretter, hvad ville du have gjort, dersom jeg var død deraf, sagde fru.

– Jeg ville nok have taget mig en lille god cigar!

★

Fra de gamles bæk

– Jeg tænker ofte på minder fra gamle dage.

– Ja, det var en herlig tid.

– Der dukker mange snart glemte minder frem.

– Der er vel ikke noget om den gang du lånte 20 kroner af mig?

★

Tapperhedsmedalje

– Sikken flot medalje du har på i dag. Hvad har du fået den for?

– Det er fordi jeg har været tapper.

– Jeg har aldrig hørt noget om, at du har været med i krig?

– Nej, men jeg har været øltapper i 25 år!

★

En slags kolleger?

Skorstensfejeren havde udført sit arbejde i præstegården, og præsenterede

regningen, som præsten synes var for stor.

– Ja, vi i sort tøj tjener vores penge let, sagde skorstensfejeren.

★

Dagens menu

Kannibalen i Hottentotterup fik serveret kogt uldgyde a la Herning med negerboller. Efter spisningen sagde kannibalen:

– Det er nu rigtigt som der står i sangen: Jyden han er stærk og sej.

★

Stadig uheldig

– Der stod jeg og så dagens sidste tog køre fra mig, men ude på vejen standsede en lastbil og tog mig med.

– Sikke et held.

– Det ved jeg nu ikke rigtigt, for det var en mælkevogn!

★

Podagra

– Hvad fejler din højre fod?

– Det er podagra!

– Nå, ja, det er jo noget, der kommer med alderen.

– Sikke noget sludder. Min venstre fod er lige så gammel, og den fejler ikke noget.

★

Valg af trusser

Til kondi er det rigtigt at vælge et par små trusser med buede ben, der strækker kroppen optisk.

★

Fredagsklubben

– Hvad jeg mest af alt beundrer ham for som politiker er, at har han først taget et standpunkt, kan ingen magt på jorden få ham til at stå fast ved det.

★

Glemsomhed

– Tænk, der er en svæveflyver, der har fløjet 280 km uden motor.

– Nå, ja – folk er jo så glemsomme.

★

Forskellen

En englænder, en tyrk og en franskmand ser en veldrejet pige gå forbi.

– Ved gud, mumler englænderen.

– Ved profetens skæg, siger tyrken.

– Ved otte-tiden, hvisker franskmanden.

★

– og så var der ledvogteren, der kom for sent op, da han ikke kunne høre vækkeuret for støjen fra de forbigående tog.

Struer

Tag noget lækkert med hjem fra

CITY GRILL

Østergade 34 . Struer - (07) 85 25 25

Her får De maden uden ventetid
Hver dag 10 forskellige middagsretter

Alt i grill - kaffe - is - sodavand
og meget andet

Søndergades BP service

ved mekaniker Erik Christensen

Søndergade 31-33 . Struer . Tlf. 85 14 60

Alt i autoreparationer og autoopretning
udføres med fagmæssig garanti
Spec. Dækservice

VOR leverandør er . . .

JØRGENS MINI-MARKED

Vestergade 26 . Struer . tlf. 85 02 78

1. kl.s kolonial - konserver - vine -
spirituosa samt tobaksvarer

Vinderup

Vær prisbevidst, gå i

CENTRA MARKED

v/ Leif Nielsen

Nørregade 11 . Vinderup . tlf. 44 11 30

Alt i kolonial - konserver - dybfrost
spirituosa - tobaksvarer

Stort udvalg i friske grøntsager
- vi har altid et godt tilbud

Ulbjerg

Vi handler hos

SLAGTERMESTER SLOTH

Borgergade . Ulbjerg . (06) 69 70 11

1. kl.s kød og flæsk . hj.lavet pålæg

Husk til Deres fester:

lad os tage besværet

Vor lækre Ulbjerg platte & smørrebrød
Tove og Kristen Sloth

Viborg

GRILLBODEN

St. Sct. Hansgade - Viborg

Telefon 62 71 61

Pølser - hot dogs - alt i lækkert grill
. . . . det er os med de lækre kyllinger

Skive

Skive tandteknik

Viborgvej 3 . Tlf. (07) 52 26 46

Klinik for fremstilling og indsætning
af tandproteser

Tillige guld- og stålger
Omstillinger og reparationer

Vil De ha' noget lækkert - - -

Vestergades Grill-bar

Vestergade . Skive . Tlf. 52 50 07

Det er os med de lækre pølser og
grill-kyllinger . . .

Ring og bestil - og den er klar
Gerda og Bente

Vi handler i

FRUGT OG GRØNT

Vestergade 7 . Skive . tlf. 52 55 14

Alt i årstidens friske frugter og
grøntsager. Stort udvalg i blomster

Vi sender gerne

Ålborg

Vi træffes kl. 9.00-17.00 undt. lørdag

TANDTEKNIK

BJERRE NIELSEN

PÅHLMANN HAFSTRØM

Algade 11 . Ålborg . tlf. 13 23 02

Skal De bygge nyt - omforandre
- så . . .

Maskinsnedkeri og Listefabrik

v/ Eyvind Knudsen

Snedkergården - Absalonsgade 26

Ålborg - telefon 12 04 34

Detailsalg af plader, høvlet træ samt
lister. Detail en gros

Vor leverandør . . .

Electrolux Støvsuger Center

Prinsensgade 40 . Ålborg . Tlf. 13 38 75

Stort udvalg i de anerkendte mærker

Specialværksted for Electrolux

1. kl.s reparationer udføres

Forkort rejsen

med en lommeroman fra . . .

RUTEBILSTATIONENS KIOSK

J. F. Kennedys Plads . Ålborg

Telefon 12 33 41

Aviser - uge- og månedsblade

Ålborg

Ind til

SERVICENTER

ved Ib Simonsen

Jyllandsgade 22 - Ålborg - Tlf. 13 90 50

Stort udvalg i autoudstyr

Spec.: Quick service samt kulitetest
udføres

Autoudlejning af nye VW - PASSAT

Hjørring

Vi handler i . . .

DET BLAA HJØRNE

Jernbanegade 27 . Hjørring

Telefon 92 06 20

Kolonial - Vin - Tobak - Konserver

Bedst og billigst

Specialforretningen

med det store udvalg . . .

BONBONNIEREN

BYENS CONFECTURE CENTER

Strømgade 16 . Hjørring . Telf. 92 15 35

Stedet for lækker munde- også for Dem

De bedste tilbud får man hos . . .

SYMASKINEIMPORTEN

ROYAL-CONSUL

ved Kaj Skinhøj

Jernbanegade 7, Hjørring. Telf. 92 29 16

Frederikshavn

Det førende udvalg i bluser,
nederdele samt trikotage og meter-
varer finder man hos . . .

OLE AAGAARD

På Strøget . Frederikshavn . tlf. 42 20 65

Vi kører til . . .

CHEVRON SERVICE

v/ Karl Jensen

Søndergade 24 . Frederikshavn

Telefon 42 35 95

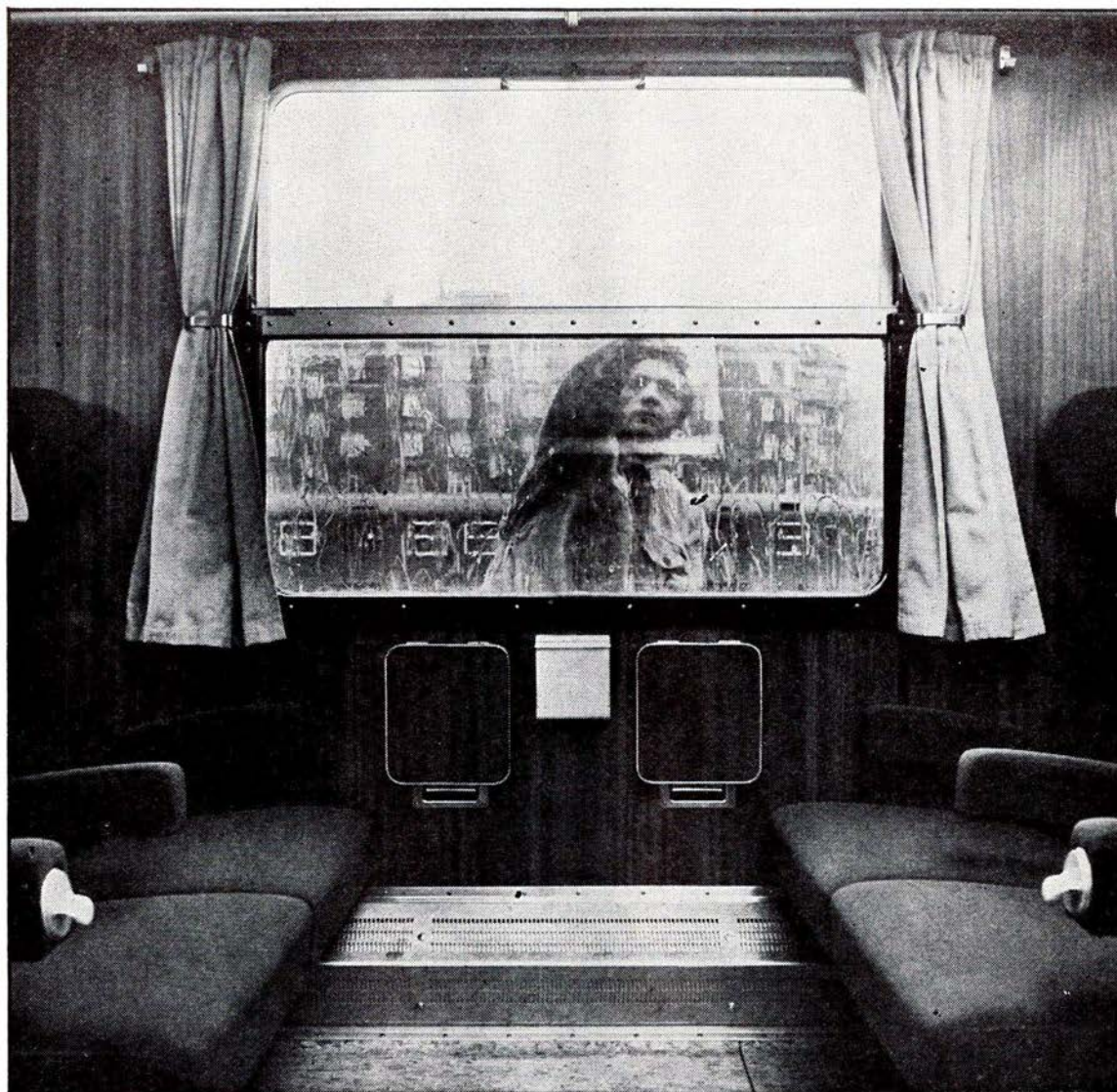
Smøring . Autoudstyr . Dæk

Hjulafbalancering

Vort spec.: Ny aut. vaskemaskine

Mindre reparationer

samt 1. kl.s service udføres

Vi har skabt en tradition -rene tog

Traditionen er så fastlagt, at alle tager det som en selvfølge, at der for eksempel altid er, hvad der skal være på toiletterne - og til at være... at kupeerne fungerer, at bagagenettet er forbeholdt bagage og askebægrene tømte.

Men vi har også fået hjælp fra anden side - af et godt publikum! For danskerne er det en selvfølge, men folk udefra studser ganske sikkert over kvaliteten i vore tog. Undskyld, DSB's tog.

DDRS

Det
Danske Rengørings
Selskab a.s.